

Villkor Buss

Juli 2010

Det handlar om att vara trygg

Moderna

Villkor Buss

Försäkringsgivare:

Moderna Försäkringar • Birger Jarlsgatan 43 • Box 7830 • 103 98 Stockholm • 0200-222324 •
www.modernaforsakringar.se Bolagsverket • Org.nr. 516403-8662 • Filial till Tryg Forsikring A/S •
 Erhvervs- og Selskabsstyrelsen • CVR-nr. 24260666 Klausdalsbrovej 601 • DK 2750 Ballerup, Danmark

Detta försäkringsvillkor utgör en del av försäkringsavtalet mellan *försäkringstagaren* och Moderna Försäkringar, i fortsättningen kallat Moderna.

Försäkringens omfattning framgår av försäkringsavtalet som består av

- försäkringsbrev eller försäkringsbevis med specifikationer och särskilda villkor
- detta villkor
- Allmänna avtalsbestämmelser AB-DF
- Försäkringsavtalslagen (2005:104, FAL)
- övrig svensk rätt

Försäkringsbrevet eller försäkringsbeviset med specifikationer och åsatta försäkringsvillkor gäller före dispositiva lagregler. Innehåller de olika delarna av försäkringsavtalet motstridiga bestämmelser gäller tolkningsföreträde i den ordning som anges ovan, dock alltid så att särskilda regler har företräde framför generella.

Samtliga villkor är indelade efter ett gemensamt system, vilket medför att numreringen inte alltid är löpande.

Kursiv stil anger när ord, uttryck eller begrepp finns förklarade i kapitel Definitioner – Förklaringar i Allmänna avtalsbestämmelser och Definitioner – Förklaringar AB-DF.

Villkor Buss	2
FÖRSÄKRINGSVILLKOR FÖR BUSS	5
1. Allmänna försäkringsvillkor	5
1.1 Vilka fordon försäkringen gäller för	5
1.2 Var försäkringen gäller	5
1.3 Vad försäkringen gäller för	5
1.4 Bestämmelser om premieberäkning	6
1.5 Självrisiker	6
2. Trafikförsäkring	7
2.1 Trafikskadelagen	7
2.2 Självrisiker	8
2.3 Särskilda självrisiker	8
3. Kaskoförsäkring	8
3.1 Vad som ingår i kaskoförsäkringen	8
3.4 Brandförsäkring	10
3.6 Stödförsäkring	10
3.7 Skadegörelse	12
3.8 Räddnings- och bärgningsförsäkring	12
3.9 Rättsskyddsförsäkring för fordonet	14
3.10 Krisförsäkring	16
3.11 Djurkollisionsförsäkring	17
3.12 Resgodsförsäkring för förare	17
3.13 Resgodsförsäkring för passagerare	18
3.15 Vagnskadeförsäkring	18
3.16 Ersättnings- och värderingsregler	19
3.17 Äganderätten till ersatt egendom	20

4.	Tilläggsförsäkringar	20
4.1	Avbrottsförsäkring	20
4.2	Glasruteförsäkring.....	22
4.3	Trafikolycksfallsförsäkring.....	22
4.5	Rörelseförsäkring Buss	24
4.5.1	Egendomsförsäkring för verksamheten	24
4.5.2	Rånförsäkring.....	25
4.5.3	Rättsskydd för verksamheten	25
4.5.4	Skattemål	28
4.5.6	Ansvarsförsäkring för verksamheten.....	30
4.5.7	Oljeskadeförsäkring.....	35
4.6	Buss plus	36
5.	Särskilda försäkringsvillkor.....	36
5.2	Avställningsförsäkring.....	36

Sammanfattning

Här får du översiktligt veta vad som gäller för din försäkring. Det fullständiga försäkringsvillkoret följer efter denna sammanfattning.

Försäkringsbrev samt övriga försäkringshandlingar

Ditt försäkringsbrev anger vad som är försäkrat och vilken omfattning försäkringsskyddet har. Det framgår även under vilken tid avtalet gäller och vad din premie är. Försäkringsbrev, försäkringsvillkor och eventuella kundmeddelanden är den sammantagna dokumentation som beskriver ditt försäkringsskydd.

Var försäkringen gäller

Om inte annat framgår av försäkringsbrevet, gäller försäkringen i de länder som är anslutna till det s.k. Gröna Kort-området och vid transport mellan dessa länder.

Självrisker

Vid varje skadetillfälle får du själv stå för den första delen av kostnaden - självriskan. Självriskerna varierar beroende på vilken del av försäkringen som berörs. Självriskerna framgår av ditt försäkringsbrev. I vissa fall gäller särskilda självrisker. Dessa finns angivna under respektive avsnitt i försäkringsvillkoret.

Anpassat efter dina behov

Försäkringen är en flexibel lösning som möjliggör att din försäkring anpassas just efter dina behov. För fordonet behöver du en trafikförsäkring och kan välja till kasko, ett försäkringsskydd för skador som kan drabba ditt eget fordon, utöver detta väljer du rörelseförsäkring Buss om du bedriver yrkesmässig trafik. Rörelseförsäkringen kan du läsa om under 4.5 Transporterar du även gods med dina bussar så kan du behöva teckna en transportörsvarsförsäkring Vi har valt att beskriva den försäkringen i ett eget villkor och produktblad. Avbrottsförsäkring finns också som tillägg, ger ekonomisk ersättning vid avbrott till följd av ersättningsbar skada på fordonet, exempelvis vid brand, stöld eller dikeskörning, maximal ersättningsperiod är 90 dagar, karenstid 2 dagar.

Trafikförsäkring

Du är skyldig att teckna trafikförsäkring. Trafikförsäkringen ersätter personskadorna och vissa egendomskadorna enligt reglerna i Trafikskadlagen. Den gäller inte för skador på ditt eget fordon och inte heller för skador på egendom som du transporterar med fordonet.

Kaskoförsäkring

Försäkringen gäller för dig som försäkringstagare och ägare av det försäkrade fordonet. Kaskoförsäkringen ersätter skador på fordonet och utrustning som hör till fordonet. Under punkt 3 kan du läsa mer om hur försäkringsskyddet inom Kaskomomentet är utformat.

Mediautrustning, dvs. informations- och kommunikationssystem för data, navigering, TV, DVD och video ersätts endast om utrustningen är fast monterad och konstruerad för att enbart användas i fordonet. Detsamma gäller för bilradio, band- eller cd-spelare eller annan liknande utrustning. Se punkt 3.1.1.

Rättsskydd

Vi betalar advokat- och rättegångskostnader i vissa tvistemål. Viktiga undantag och begränsningar finns. Du kan läsa om detta under punkt 3.9 Rättsskydd för fordonet och under 4.5.3 som är en del av rörelseförsäkringen för Buss som gäller rättsskydd för verksamheten.

Begränsningar i kaskoskyddet

Försäkringen har vissa begränsningar i kaskoskyddet. Här följer de viktigaste begränsningarna men vi betonar att det är vad som framgår av villkorstexten under respektive moment, som gäller. Vi understryker att nya bussar med en totalvikt på 10 ton eller över, levererad/registrerad efter 2004-01-01 skall vara utrustad med automatiskt sprinklersystem. Se vidare under 3.4.1

Begränsningar finns beträffande högsta ersättningsbelopp, se punkt 3.1 allmänna regler kring kaskoskyddet samt 3.6 som beskriver vissa begränsningar när det gäller stöldskador. Stöldförsäkringen gäller inte för skada om någon som tillhör ditt hushåll eller ditt företag tar fordonet utan lov och använder det eller om någon annan som har tillgång till fordonet använder det utan lov. Försäkringen gäller inte heller vid bedrägeri- eller försäkringsbrott.

Säkerhetsföreskrifter

I villkoren finns angivna regler -säkerhetsföreskrifter - om vad du ska göra för att förhindra eller begränsa skador. Ta del av säkerhetsföreskrifterna redan nu. Dels finns de under respektive avsnitt för stöld, brand, vagn etc. samt under allmänna bestämmelser, AB-DF:Motor 1 som är gemensamma för samtliga fordonsklasser. Du hittar allmänna bestämmelser som ett separat dokument. Följer du inte säkerhetsföreskrifterna kan ersättningen minskas eller helt utebli.

FÖRSÄKRINGSVILLKOR FÖR BUSS

1. Allmänna försäkringsvillkor

1.1 Vilka fordon försäkringen gäller för

Villkoren i detta häfte gäller för buss, varmed avses fordon inrättat för fler än åtta passagerare utöver föraren.

1.2 Var försäkringen gäller

Om inte annat sägs i dessa villkor gäller försäkringen inom det så kallade Gröna Kort-området och transport mellan dessa länder.

Trafikförsäkringen gäller i hela världen enligt Trafikskadelagen för skada som i följd av trafik med svenskregistrerat fordon tillfogas svensk medborgare eller den som har sin hemvist i Sverige.

Beträffande försäkring för avställt fordon, se Särskilt villkor punkt 5.2.

1.3 Vad försäkringen gäller för

1.3.1 Vad som ingår i försäkringen

Du kan försäkra ditt fordon med olika omfattning. Vad som ingår i din försäkring framgår av försäkringsbrevet. Anpassning av försäkringsomfattningen görs bland annat med hänsyn till användningsområde, och om bussen används i yrkesmässig trafik eller inte.

Nedan kan du se vilka olika omfattningsalternativ du kan välja.

Fordon

Trafikförsäkring

Kasko

- Brandförsäkring
- Stöldförsäkring
- Skadegörelse
- Räddnings- och bärgningsförsäkring
- Rättsskyddsförsäkring för fordonet
- Krisförsäkring
- Djurkollision
- Förarens resgods
- Passagerarens resgods
- Vagnskadeförsäkring

Tilläggsförsäkringar

- Avbrottsförsäkring
- Glasruteförsäkring
- Trafikolycksfall -förare

Rörelseförsäkring Buss

- Egendomsförsäkring för verksamheten
- Rånförsäkring
- Rättsskyddsförsäkring avseende verksamheten
- Ansvarsförsäkring - verksamheten
- Oljeskadeförsäkring – egen egendom

Buss Plus

- Utökad stöldförsäkring
- Utökad räddningsförsäkring

Särskilt villkor

- Avställningsförsäkring

1.4 Bestämmelser om premieberäkning

Uppgifter till grund för premieberäkning.

1.4.1 Premieberäkning

Premien är beräknad bland annat efter de uppgifter som framgår av försäkringsbrevet. Om försäkringstagaren lämnar oriktiga eller ofullständiga uppgifter när försäkringen tecknas gäller vad som sägs i enligt Allmänna bestämmelser, AB-DF:Motor 1:35 Upplyningsplikt.

Premien för vagnparksavtal (VPA) beräknas preliminärt vid försäkringstidens början. Efter avstämning av förändringar i fordonsbeståndet under försäkringstiden debiteras slutlig premie, vilken således kan bli högre eller lägre än preliminär premie. Avstämning sker efter försäkringsårats slut, eller under försäkringsåret om försäkringstagaren så önskar.

1.4.2 Premiepåverkan vid skada

Moderna äger rätt att justera premien och eller självrisk vid skadeutbetalning. Detta sker i samband med kommande årsförfallodag.

1.5 Självrisker

Gäller trafikförsäkringen med självrisk måste den alltid betalas utöver annan självrisk. Om försäkringstagaren drabbas av flera skador vid samma tillfälle gäller försäkringen med en självrisk, den högsta, enligt följande;

- då ersättning skall lämnas från flera försäkringsformer i fordonsförsäkringen
- då ersättning skall lämnas från både fordons- och företagsförsäkring i Moderna
- då ersättning skall lämnas från både fordons- och transportöransvarsförsäkring i Moderna.

Detta gäller dock inte vid fel riskklass i transportöransvarsförsäkringen. I sådana fall tillämpas minst två självrisker.

Försäkringen gäller med högst två självrisker

- om försäkringstagaren har flera fordon försäkrade i Moderna och dessa skadas vid samma tillfälle genom brand-, stöld- eller glasskada eller genom skadegörelse orsakad av annan person, eller annan yttre olyckshändelse.

2. Trafikförsäkring

2.1 Trafikskadelagen

Trafikförsäkringen gäller enligt reglerna i trafikskadelagen för person- och sakskada som är en följd av trafik med det försäkrade fordonet. Trafikförsäkringen är obligatorisk. Ägaren av fordonet måste ha Trafikförsäkring enligt lag, såvida inte fordonet är avställt eller på annat sätt inte omfattas av trafikskadelagen.

Om ägaren av fordonet inte tecknar trafikförsäkring eller betalar premien kommer ägaren bli krävd av Trafikförsäkringsföreningen på en avgift som är betydligt högre än premien.

Trafikförsäkring gäller inte för skador på bussen och inte för egendom som transporteras med bussen.

Högsta ersättning är 300 miljoner kr.

2.1.2 Följande ersätts utöver bestämmelserna i trafikskade- lagen (TSL)

- a) Skadade kläder och andra tillhörigheter som skadad förare, passagerare eller annan person hade på sig när skadan hände. Vi ersätter dock inte skador på eller förlust av värdeföremål som t ex kameror, ringar och smycken och inte heller pengar eller värdehandlingar. Högsta ersättning är ett halvt prisbasbelopp per person.
- b) Skada på egendom utanför fordonet, även om den som drabbats av skadan varit medvållande.
Denna utvidgade rätt till ersättning gäller inte vid skada
 - på motordrivet fordon
 - på spårbundet fordon
 - på egendom som transporteras med fordon som nämns ovan
 - på egendom som tillhör försäkringstagaren eller det försäkrade fordonets brukare eller förare
 - om egendomens ägare varit grovt vårdslös eller orsakat skadan med uppsåt.

Högsta ersättning är 25 % av prisbasbeloppet per person.

2.1.3 Modernas åtagande

Vi förhandlar med den som kräver ersättning och vid rättegång betalar vi dina rättgångskostnader i den utsträckning de är skäliga och överensstämmer med vårt intresse i rättegången. Vi är inte bundna av att du, utan godkännande av oss, tar på dig skulden för en skada, godkänner ersättningskrav eller betalar ersättning. Om du drabbas av ersättningsbar personskada och vi i samråd med dig bedömer det nödvändigt med juridiskt ombud betalar vi också ombudskostnader som är nödvändiga och skäliga för att ta tillvara din rätt till ersättning vid skadereglering utom rätta. Ersättning för ombudskostnader omfattar ombudets skäliga tidsåtgång för nödvändiga åtgärder i ärendet och högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen bestämt för

rättshjälpsområdet respektive enligt brottsmålstaxan. Beträffande vilka ombud som anlitas gäller samma regler som för Rättsskyddet, se punkt 3.9.

Den som kan ha rätt till statlig rättshjälp ska i första hand ansöka om detta. Vi ersätter inte de kostnader som skulle ha betalats av allmänna medel om ansökan hade gjorts.

2.1.4 Mervärdesskatt

Försäkringstagaren skall på begäran utnyttja sin avlyftningsrätt för att återbetala mervärdesskatt som utbetalats till skadelidande.

2.2 Självrisiker

Trafikförsäkringen gäller med självrisk om det framgår av försäkringsbrevet eller försäkringsvillkoren. Om mer än en självrisk gäller vid samma skada sammanläggs självrisikbeloppen.

2.3 Särskilda självrisiker

2.3.1

Trafikförsäkringen gäller med en extra självrisk på 10 % av prisbasbeloppet om

- föraren kört bilen utan giltigt körkort
- läraren/eleven vid övningskörning inte uppfyllt de regler som gäller för övningskörning
- föraren enligt strafföreläggande eller dom som vunnit laga kraft gjort sig skyldig till rattfylleri eller grovt rattfylleri
- föraren enligt strafföreläggande eller dom som vunnit laga kraft orsakat skadan med uppsåt eller genom grov vårdslöshet.

Du ska efter krav från oss betala den del av utbetalt skadebelopp som motsvarar självrisk. Vi kan överlåta vår fordran på obetald självrisk till Trafikförsäkringsföreningen. Moderna får dock av fysisk person för en och samma skada inte kräva mer än 10 % av prisbasbeloppet. Detta gäller även om summan av gällande självrisiker enligt 2.3.1 – 2.3.4 är högre. Dessutom har Moderna rätt att av skadevällaren återkräva belopp enligt bestämmelserna i trafikskadelagen (TSL). Se även punkten Allmänna Bestämmelser AB-DF:Motor 1 46, Återkrav.

2.3.3 Självrisk vid kollision med luftfarkost

Trafikförsäkringen gäller med en extra självrisk på 20 prisbasbelopp om skada hänt då fordonet kolliderat med luftfarkost eller delar till sådan.

2.3.4

Du behöver inte betala någon självrisk

- vid utbetalning enbart för skadad ren eller hund
- om skadan hände medan fordonet var stulet/tillgripet
- om skadan hände när polisman eller annan behörig person besiktigade fordonet
- om du kan visa att annan person än du själv eller föraren ensam vållat skadan.

3. Kaskoförsäkring

3.1 Vad som ingår i kaskoförsäkringen

Av försäkringsbrevet framgår vilka av dessa försäkringsformer som ingår i ditt försäkringsskydd.

3.1.1 Försäkrad egendom

- Fordonet
- Utrustning i eller på fordonet som hör till fordonet och kan anses vara normalt för ett fordon av samma slag, fabrikat och användningssätt som det försäkrade, dock ej reservdelar.
- Avmonterad fordonsdel eller tillbehör om inte annan egendom monterats i dess ställe. En extra uppsättning hjul utöver de som finns på fordonet omfattas dock.

Informations- och kommunikationssystem för data, navigering, TV, DVD och video ersätts endast om utrustningen är fast monterad och konstruerad för att enbart

användas i fordonet. Detsamma gäller för bilradio, band- eller cd-spelare eller annan liknande utrustning. Vi ersätter inte kassetband, dvd/cd-skivor eller mobiltelefoner.

Ovan nämnda utrustning ersätts upp till 1 prisbasbelopp om den är fabriksmonterad, se definition 3.1.2.

3.1.2 Beloppsbegränsningar

Är utrustningen fast eftermonterad gäller vissa beloppsbegränsningar enligt följande

- bilradio, band/cd-spelare, annan liknande utrustning, högsta ersättningsbelopp sammanlagt 10 000 kr
- informations- och kommunikationssystem för data, navigering, TV, DVD och video, högsta ersättningsbelopp sammanlagt 10 000 kr.

Se dock tilläggförsäkring Bussplus, 4.6.6.1 nedan.

Ersättningen gäller efter självrisk- och åldersavdrag. I beloppsbegränsningen ingår också tillbehör till ersättningsbar utrustning.

Definition

Med fabriksmonterad utrustning menar vi i fordonet integrerad originalutrustning som monterats av tillverkaren.

Begränsning

Försäkringen gäller inte för utrustning som enligt lag är förbjuden att använda.

3.1.3 Försäkrat intresse

Försäkringen avser endast försäkringstagarens eget ekonomiska intresse. Dessutom avser försäkringen försäkringstagarens intresse i utrustning enligt 3.1.1 Försäkrad egendom som är lånad, hyrd eller ägd av fordonets brukare. Har fordonet köpts på avbetalning eller kredit har Moderna rätt att lämna ersättning till säljaren. Sådan ersättning lämnas högst med säljarens återstående fordran enligt reglerna i konsumentkreditlagen eller lagen om avbetalningsköp mellan näringsidkare med flera. Om försäkringstagaren hyrt (leasat) fordonet har Moderna rätt att lämna ersättning till ägaren.

3.1.4 Försäkringen gäller inte

- om fordonet tagits i anspråk för militärt ändamål, eller om fordonet använts i vid skada polisiär verksamhet t.ex. utryckningskörning
- som skett under tävling med fordonet eller träning för sådan tävling.
- som består i slitage, förbrukning eller som orsakats av bristfälligt underhåll eller uppenbart felaktig reparationsåtgärd.
- som fabrikant eller annan ansvarar för enligt lag eller som kan ersättas via garanti eller annat åtagande.

3.3.1 Säkerhetsföreskrifter

- Föraren ska ha giltigt körkort eller förarbevis. Vid övningskörning, ska lärare och elev uppfylla kraven för tillåten övningskörning. I annat fall sätts ersättningen ned med hundra procent. Nedsättningen kan minskas om särskilda skäl föreligger. Ersättning kan dock lämnas om du kan visa att skadan uppkommit oberoende av detta.
- Fordonet får inte köras av förare som är straffbart påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel.
- Fordonet får inte användas om det belagts med körförbud.

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs

Ersättningen kan minskas eller utebli enligt Allmänna Bestämmelser AB-DF:Motor 1, Påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift.

3.3.2 Generellt för kasko-försäkringen gäller

3.3.2.1 Försäkringen gäller inte vid skada

- som skett när fordonet använts inom inhägnat tävlingsområde

- som inträffat under tävling med fordonet, eller träning inför sådan tävling, uppvisning eller vid hastighetskörning under tävlingsliknande former.
- som består i slitage, förbrukning eller som orsakats av bristfälligt underhåll eller uppenbart felaktig reparationsåtgärd.
- som fabrikant eller annan ansvarar för enligt lag eller som kan ersättas via garanti eller annat åtagande.

3.4 Brandförsäkring

Försäkringen gäller för skada

- genom brand, åskslag eller explosion. Med brand avses eld som kommit lös
- på elektriska kablar genom kortslutning samt direkta följdskador på elektriska komponenter.

Försäkringen gäller inte för skada

- på motor, avgassystem, däck och slangar genom brand eller explosion i dessa
- på elektrisk motor och strömförbrukare genom brand eller kortslutning i dessa
- på grund av vagnskada före eller efter och i omedelbar anslutning till brandskadan. Vagnskadan kan ersättas genom vagnskadeförsäkringen.
- i samband med stöld eller tillgrepp som inträffade före brandskadan. Skadan kan ersättas genom stödförsäkringen.

Anmärkning

Med kabel avses isolerad ledning mellan strömkälla och komponent/förbrukare. Med kortslutning menas överledning mellan kabel och annan ledare som normalt inte är i kontakt med varandra.

3.4.1 Säkerhetsföreskrift

- Anordning som används för att ge starthjälp till, värma eller torka fordonet eller del av fordonet ska vara godkänd för detta ändamål.
- Starkströmsanordning som används i fordonet skall vara provad och godkänd
- Fabrikantens anvisningar ska följas.
- Föreskrifter ska iakttas som myndighet utfärdat för att förhindra eller begränsa skada och som gäller för fordonet eller den lokal där fordonet i regel förvaras.
- Elektriska kablar och komponenter ska vara fackmannamässigt monterade.
- Svetsningsarbete i fordonet får endast ske om nödvändiga säkerhetsåtgärder vidtagits, som friläggning och demontering av brännbart material. Brandsläckare ska finnas till hands.
- Fordon med en totalvikt av minst 10 ton som är levererat/registrerat efter 2004-01-01 skall vara utrustat med automatiskt, av SBF godkänt sprinklersystem i motorrummet enligt brandsäkerhetsbestämmelser SBF 128 och FTR 128.

Om säkerhetsföreskriften inte följs

Ersättningen kan minskas eller utebli enligt Allmänna Bestämmelser AB-DF:Motor 1, 38 Påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift.

3.4.2 Självrisiker

Självrisiken framgår av ditt försäkringsbrev.

Fordon registrerade till och med 2003-12-31, oavsett totalvikt och fordon med en totalvikt under 10 ton registrerat från och med 2004-01-01 som vid brand var utrustad med fast monterad, av SBF, godkänt sprinklersystem i motorrummet gälla med självriskreducering, dock max 20 % av prisbasbeloppet.

3.6 Stödförsäkring

3.6.1 Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för skada genom stöld, tillgrepp, eller rån av fortskaffningsmedel. Vi ersätter också skador som uppstått vid försök till stöld eller tillgrepp. Försäkringen gäller dessutom för skada som uppstått genom uppsåtlig skadegörelse i samband med sådan

händelse. Vid förlust av fordonet får du ersättning om det inte kommit tillrätta inom 30 dagar från det du gjort polisanmälan och anmälan till Moderna.

För viss annan utrustning gäller särskilda beloppsgränser, se punkt 3.1.2

Extraljus utöver ordinarie ersätts med högst 10 000 kr.

Vid stöld av ljud- och bildutrustning, mikrovågsugn, kylskåp och tillbehör till denna utrustning inklusive montering är ersättningen begränsad till 1 prisbasbelopp.

Försäkringen gäller inte för skada

- om någon som tillhör ditt hushåll tar fordonet utan lov och använder det (tillgrepp)
- om någon annan som har tillgång till fordonet använder det utan lov (olovligt brukande)
- vid bedrägeri- eller försäkringsbrott
- Med någon som tillhör ditt hushåll menar vi person som är folkbokförd och bor på samma adress som du, förutsatt att ni har gemensamt hushåll.

Anmärkning

Begreppet stöld är definierat i Brottsbalken. Det innebär att någon olovligen tar något som tillhör en annan person i avsikt att till exempel behålla eller sälja det.

Tillgrepp av fortskaffningsmedel innebär att någon olovligen tar fordon som tillhör annan person för att använda det, men utan avsikt att behålla eller sälja det. Om däremot någon som har tillgång till ett fordon använder det utan lov, är det varken stöld eller tillgrepp. Det är i stället olovligt brukande, vilket innebär att någon olovligen brukar annans fordon som han redan har i sin besittning. Försäkringen gäller då inte. Av samma skäl gäller försäkringen inte heller vid bedrägeri- eller försäkringsbrott, t ex om en hyrd bil inte återlämnas.

3.6.2 Säkerhetsföreskrift

När fordonet lämnas skall tändningslåset låsas och nyckeln får inte lämnas kvar i tändningslåset eller i själva fordonet. Detta gäller även vid lastning och lossning. Tändningsnyckeln, nyckelkort eller liknande får således inte förvaras i eller i närheten av fordonet, och skall i övrigt förvaras aktsamt. Nycklarna, nyckelkort eller liknande får inte ha uppgift om namn, adress eller registreringsnummer.

När du lämnar bussen ska egendom som förvaras i fordonet och inte är fast monterad vara inlåst i fordonet. Fordonsdel eller utrustning som inte är fast monterad ska förvaras i låst garage eller annan låst lokal som du ensam har tillgång till. Föremål som på grund av storlek, användning eller liknande inte rimligtvis kan förvaras inlåsta, skall förvaras aktsamt.

Om säkerhetsföreskriften inte följs

Ersättningen kan minskas eller utebli enligt Allmänna Bestämmelser AB-DF:Motor 1, 38:2 Påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift.

3.6.3 Särskilt stöldskydd i vissa länder Larm/elektronisk startspärr

För stöldförsäkring i Albanien, Bosnien-Hercegovina, Bulgarien, Estland, Kroatien, Lettland, Litauen, Makedonien, Moldavien, Polen, Rumänien, Serbien, Slovenien, Slovakien, Tjeckien, Ungern, Ukraina och Vitryssland gäller krav på särskilt stöldskydd, se 3.6.4.1 Särskilt stöldskydd – larm och 3.6.4.2 Särskilt stöldskydd – elektronisk startspärr.
3.6.4.3 Särskilt stöldskydd – spårsändarutrustning.

3.6.4 Självrisiker

Självrisiken framgår av försäkringsbrevet.

Vid stöld av hela fordonet gäller dock, med ändring av vad som anges i försäkringsbrevet, att självrisiken är 1 prisbasbelopp om stölden sker inom de länder som anges under 3.6.3.

3.6.4.1 Larm

Om fordonet vid skadetillfället var utrustat med av Stöldskyddsföreningen godkänt inbrottslarm som installerats enligt gällande monteringsanvisningar och som vid skadetillfället var i funktion reduceras avtalad självrisk med hälften, dock högst med 10 % av prisbasbeloppet.

3.6.4.2 *Elektronisk startspärr och spårsändare*

Om fordonet, vid stöld av hela fordonet, var utrustat med elektronisk startspärr eller spårsändare och dessa var i funktion vid stöldtillfället gäller försäkringen utan självrisk.

3.6.4.3 *Lås på släp*

Om släpfordonet vid stöld var utrustad med av Stöldskyddsföreningen godkänt lås för släp, reduceras självriskerna med 10 % av prisbasbeloppet.

Observera även punkt 3.6.1 - höjd självrisk när bilen inte var låst med godkänt stöldskydd.

3.6.5 *Särskilt stöldskydd*

Det framgår av försäkringsbrevet om Moderna kräver särskilt stöldskydd, det kan i så fall avse larm, elektronisk startspärr eller spårsändarutrustning.

3.6.5.1 *Särskilt stöldskydd – larm*

Säkerhetsföreskrift

Fordonet ska utöver det ordinarie stöldskyddet vara försett med ett av Stöldskyddsföreningen godkänt larm som också är aktiverat.

3.6.5.2 *Särskilt stöldskydd – elektronisk startspärr*

Säkerhetsföreskrift

Fordonet ska utöver det ordinarie stöldskyddet vara försett med av Stöldskyddsföreningen godkänd elektronisk startspärr som är aktiverad.

3.6.5.3 *Särskilt stöldskydd – spårsändarutrustning*

Fordonet ska utöver det ordinarie stöldskyddet vara försett med av Moderna godkänd spårsändarutrustning som är i funktion.

Om säkerhetsföreskriften inte följs

Ersättningen kan minskas eller utebli enligt Allmänna Bestämmelser AB-DF:Motor 1, 38:2 Påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift.

3.7 Skadegörelse

3.7.1 *Omfattning*

Kaskoförsäkringen gäller även för skada som uppkommit på fordonet genom skadegörelse av annan person. Inträffad skada skall polisanmälas.

3.7.2 *Försäkringsbelopp*

Högsta ersättning är 20% av gällande prisbasbelopp

3.7.3 *Självrisk*

Självriskerna är densamma som gäller för stöldförsäkringen enligt försäkringsbrevet. Observera att självriskens storlek inte påverkas av förekomsten av inbrottslarm, elektronisk startspärr eller spårsändare.

3.8 Räddnings- och bärgningsförsäkring

Försäkringen ersätter skäligen kostnader för sådan transport av förare och passagerare, som blivit nödvändig på grund av händelse enligt nedan. Hemtransport ska godkännas av Moderna. Händelsen ska ha hänt under färd med bussen och omfattar transport av förare/passagerare till hemorten inom Norden, när fordonet skadats, råkat ut för driftstopp eller stulits:

- Om bussen skadats så svårt att den inte kan repareras på ett trafiksäkert sätt inom den tid som det är rimligt med hänsyn till den fortsatta resan.
- Om bussen efter stöld inte kommit tillrätta innan resan fortsatt på annat sätt.
- Om bussen måste lämnas kvar på grund av att föraren drabbas av olycksfall, plötsligt blivit sjuk eller avlidit, betalas resekostnader för passagerare och hemtagning av bussen till hemorten.

Försäkringen gäller också vid driftstopp på grund av plötslig och oförutsedd skada på motor och kraftöverföring eller klimatanläggning. Vid skada på klimatanläggning krävs, för att ersättning

skall lämnas, att de yttre förhållandena var sådana att vidare färd inte kunnat ske på ett tillfredsställande sätt.

3.8.1 Vad försäkringen ersätter

3.8.1.1 *Kostnad för passagerare*

Försäkringen ersätter merkostnader som avser kost och logi som bussföretaget i enlighet med Bussreseavtalet utfärdat av Bussbranschens Riksförbund.

3.8.1.2 *Kostnad för ersättningsresa*

Försäkringen ersätter skäliga merkostnader för passagerares vidare resa till destinationsorten med billigaste transportmedel.

3.8.1.3 *Kostnad för förare*

Försäkringen ersätter skäliga merkostnader för transport av förare till hemorten inom Norden.

3.8.1.4 *Kostnad för ersättningsförare*

Om ordinarie chaufför drabbas av olyckshändelse eller plötslig sjukdom och med stöd av läkares utlåtande inte kan utföra sitt arbete ersätts skäliga resekostnader för ersättares utresa.

3.8.1.5 *Merkostnader*

Om driftstoppet inträffat utanför Sverige ersätts endast merkostnader. Den kostnad försäkringstagaren/brukaren normalt skulle haft för resan (bensin, olja, färjebiljett och eventuellt hotell med mera) ska dras av från ersättningen.

3.8.1.6 *Bagage*

Nödvändiga och skäliga kostnader för hemtransport av bagage till hemorten inom Norden.

3.8.2 Bärgning

För fordon som är försäkrat hos Moderna, och som drabbas av ersättningsbar skada enligt villkoren för försäkringen, betalas nödvändiga och skäliga kostnader för bärgning från skadepplatsen till närmaste verkstad som kan reparera fordonet eller till försäkringstagarens hemadress, om kostnaden inte blir högre. Försäkringen omfattar även vid skadetillfället tillkopplad släpvagn som är försäkrat hos Moderna. Har skadan skett utomlands, betalas också transport till närmaste reparationsverkstad i Sverige om vi anser att detta är nödvändigt för att utföra reparationen. Om stöldförsäkrat fordon återfinns på annan ort än där det tillgripits, betalas försäkringstagarens skäliga och nödvändiga kostnader för hämtning av fordonet och eventuellt tillhörande släp.

För fordon som är minst halvförsäkrat i Moderna ingår bärgningsförsäkring. Försäkringen gäller vid driftstopp under färd på grund av motor-, växellåds- eller transmissionshaveri. Försäkringen gäller även vid bärgning av oskadat fordon (till exempel vid fastkörning). Försäkringen omfattar även vid skadetillfället tillkopplad släpvagn.

Förlust eller olägenhet på grund av att fordonet inte kunna användas betalas endast om vi särskilt åtagit oss detta enligt försäkringsavtalet.

3.8.3 Ersättningsregler

- Ersättning lämnas för skälig bärgningskostnad till närmaste verkstad som kan reparera skadan eller till depå om kostnaden inte blir högre.
- Transport av reparerat fordon ersätts till fordonets hemort inom Sverige, endast om skadan skett utomlands.
- Kostnaden för hämtning eller hemtransport av fordon ersätts med högst ett belopp som svarar mot fordonets värde efter skadan.
- Hämtning av oskadat eller reparerat fordon ska ombesörjas av försäkringstagaren. Skäliga och nödvändiga kostnader ersätts.

3.8.4 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller i de länder som ingår i det så kallade Gröna Kort-området och vid transport mellan dessa länder.

3.8.5 Försäkringen gäller inte

- Vid driftstopp på grund av brist på drivmedel eller uppenbar brist på underhåll.
- Vid driftstopp som uppkommit pga. fel i motor eller kraftöverföring på fordon som körts mer än 100 000 mil
- Om fordonet används för militärt ändamål.
- För merkostnad avseende transporterat gods.
- Om ersättning till någon del kan utgå genom annan objektsförsäkring, garanti eller räddningsabonnemang.
- Skada som inträffar när fordonet körs på fruset vatten, om det inte körs på vinterväg som Vägverket ansvarar för.

3.8.6 Säkerhetsföreskrifter

- Fordonet får inte användas om fordonet belagts med körförbud. Fabrikantens anvisningar för skötsel, underhåll, service och dylikt skall följas.
- Fordonet får inte användas under förhållanden som innebär onormal påfrestning för fordonet.
- Gällande bestämmelser för kör- och vilotider skall följas.
- Föreskrifter för kaskoförsäkring punkt 3.3.1 och vagnskadeförsäkring punkt 3.15.2.1 tillämpas.

Om du bryter mot säkerhetsföreskrifterna har Moderna rätt att göra avdrag på ersättningen. Se Allmänna bestämmelser AB-DF motor 1:38:2 Påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift.

3.8.7 Försäkringsbelopp

Försäkringsbeloppet är högst 2 prisbasbelopp under ett försäkringsår. (kan utökas, se Bussplus 4.6 nedan)

3.8.8 Självrisk

Självriskan är 10 % av prisbasbeloppet, om inte annat framgår av försäkringsbrevet.

3.9 Rättsskyddsförsäkring för fordonet

3.9.1 Vem försäkringen gäller

Försäkringen gäller för det försäkrade fordonets ägare, brukare och förare (de för och försäkrad verksamhet försäkrade) i denna deras egenskap. Försäkringen gäller inte för den som brukat fordonet utan lov.

3.9.2 När försäkringen gäller

Rättsskydd lämnas om försäkringen varit i kraft när de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket eller misstanken om brott inträffade och det inte gått längre tid än 10 år.

Anmälan ska ske senast inom tre år från när ombud anlitats eller från det misstanken om brott delgivits försäkrad. Om detta inte sker upphör rätten till rättsskydd. Ersättningsanspråk, ombuds fakturor ska framställas till Moderna inom 6 mån, framställs anspråk senare är bolaget fritt från ersättningsskyldighet.

3.9.3 Var försäkringen gäller

Anspråket eller misstanken om brott ska ha sin grund i händelse eller omständighet som visas ha inträffat inom försäkringens giltighetsområde, Gröna Kort-området.

3.9.4 Vad försäkringen gäller för

3.9.4.1 Tvister

Försäkringen gäller för tvist som kan prövas som tvistemål av allmän domstol inom Norden. Försäkringen gäller också i resningsmål, om resning beviljas. Försäkringen gäller även för tvist angående skadestånd som prövas inom ramen för brottmål, där du är målsägande. Tvist eller mål som handläggs utanför Norden ersätts med skäliga och nödvändiga kostnader.

3.9.4.2 Brottmål

Försäkringen gäller för brottmål om den försäkrade misstänks eller åtalas för

- brott för vilket inte stadgas strängare straff än böter
- vållande till annans död
- vållande till kroppsskada eller sjukdom

Kan du visa att åtal mot dig för grov vårdslöshet i trafik, grovt vållande till annans död, grovt vållande till kroppsskada eller sjukdom, genom dom som vunnit laga kraft, inte bedömts som grov, gäller försäkringen.

3.9.4.3 Ersättningsgilla kostnader

Nödvändiga och skäligen kostnader från det att tvist uppstått eller brottsmisstanke delgivits försäkrad samt utredningskostnader beställda av ditt ombud som du inte kan få betalda av motpart, staten eller annan.

3.9.5 Försäkringen ersätter

- Ombudsarvoden högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen årligen fastställer i vissa mål. Ersättningen betalas till ombudet.
- Rättegångskostnader – både den försäkrades egna och sådana som han efter domstolsprövning förpliktas att utge. I sådana mål gäller försäkringen även för resning, dock endast om resning beviljats
- Rättegångskostnader som den försäkrade vid förlikning eller återkallelse av talan åtagit sig att betala till motpart under förutsättning att den försäkrade gör det sannolikt att domstolen skulle ha ålagt den försäkrade att betala rättegångskostnader med högre belopp om tvisten hade prövats.
- kostnader för skiljeförfarande – både den försäkrades egna och sådana som han förpliktigas utge – med undantag för ersättning till skiljemännen.

3.9.6 Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller inte för tvist

- där värdet av vad som yrkas är lägre än 0,5 prisbasbelopp och därmed ska handläggas enligt reglerna 1 kap 3 d § rättegångsbalken (småmål). Dessa undantag tillämpas inte vid tvist på grund av försäkringsavtalet.
- där den försäkrade, inte försäkrat yrkesmässig uthyrning av fordon, i tvist som avser fordran eller annat anspråk på grund av yrkesmässig uthyrning av fordonet.
- eller förundersökning och brottmål där misstanke eller åtal avser
 - hastighetsöverträdelser enligt Trafikförordningen
 - körning mot rött ljus enligt Trafikförordningen
 - brott för vilket stadgas strängare straff än böter, till exempel rattfylleri
 - olovlig körning
- där försäkrad är käredepart och tvisten ska handläggas enligt lagen om grupprättegång (2002:599)
- som har samband med äktenskapsskillnad, upplösning av partnerskap eller samboförhållande, oavsett vad tvisten gäller och när den uppkommer.
- där den försäkrade inte har befogat intresse av att få sin sak prövad
- som uppkommit mellan företag eller inom samma koncern eller mellan delägare som omfattas av detta försäkringsavtal

3.9.6.1 Försäkringen gäller inte heller för kostnader som avser

- Ombudskostnader som uppkommer innan tvist uppstått eller du delgivits misstanke om eller åtalats för brott
- eget arbete, förlorad inkomst, resor och uppehälle
- verkställighet av dom, beslut eller avtal.

3.9.6.2 Försäkringen gäller inte heller för merkostnader som kan uppstå genom att den försäkrade

- anlitat flera ombud eller byter ombud
- anlitar annat ombud än vad som är lämpligt med hänsyn till orten där verksamheten bedrivs eller ärendets natur
- gjort sig skyldig till försumlig processföring eller på annat sätt förfarit försumligt

3.9.7 Självrisk och högsta ersättningsbelopp

Självrisken framgår av ditt försäkringsbrev.

Genom försäkringen betalar vi vid varje tvist högst 3 prisbasbelopp (inklusive mervärdesskatt).

Om flera tvister uppkommer ska dessa räknas som en tvist,

- om de enligt 14 kapitlet rättegångsbalken handläggs eller skulle ha kunnat handläggas gemensamt i en rättegång vid domstol, även om de handläggs som olika mål vid ett eller flera tillfällen
- om yrkandena stöder sig på väsentligen samma händelser eller omständigheter även om yrkandena inte stöder sig på samma rättsliga grund

Om du delges misstanke för flera brott och åtal för dessa brott väcks samtidigt gäller försäkringen med ett försäkringsbelopp.

3.9.8 Åtgärder vid tvist

3.9.8.1 Ombud

För att försäkringen ska gälla måste den försäkrade anlita ombud som företräder den försäkrade i förhandlingar och rättegång.

Ombudet ska vara lämpligt med hänsyn till tvistens beskaffenhet, omfattning och den ort som den försäkrade är bosatt eller orten där tvisten eller brottet är föremål för prövning. Ombudet ska antingen vara,

- ledamot av Sveriges Advokatsamfund (advokat) eller biträdande jurist anställd hos sådan ledamot
- annan person som för den enskilda tvisten uppfyller kraven på lämplighet.

Ombudet, Moderna och den försäkrade har rätt att begära prövning hos Försäkringsförbundets Nämnd för Rättsskyddsfrågor av ombudets lämplighet. Nämndens beslut är endast rådgivande.

Vid tvist gällande skäligheten av ombudets arvode och övriga kostnader mellan ombud som är ledamot av Sveriges Advokatsamfund (advokat) eller biträdande jurist anställd hos sådan ledamot samt Moderna ska prövning ske hos Ombudskostnadsnämnden. Ombudet och Moderna förbinder sig att godta utfallet av sådan prövning.

Övriga ombud och försäkrad har rätt att begära prövning av skäligheten i arvode och övriga kostnader hos Försäkringsförbundets Nämnd för Rättsskyddsfrågor. Ombudet och försäkrad förbinder sig att godta utfallet av sådan prövning.

Tidpunkt för betalning av ersättning

Ersättning betalas enligt de regler som framgår av Allmänna Bestämmelser AB-DF:Motor 1, punkt 43.

3.10 Krisförsäkring

Försäkringen gäller för skadehändelser som inträffat under försäkringstiden.

3.10.1 Omfattning

Krisförsäkring ingår för fordon som är minst halvförsäkrat.

3.10.2 Vem försäkringen gäller för

De försäkrade är

- Föraren av försäkrat fordon
- Arbetstagare hos försäkringstagaren
- Make/sambo till försäkrad enligt ovan
- Passagerare i buss vid trafikolycka

3.10.3 Vad försäkringen gäller för

3.10.3.1 Kristerapi

För försäkrad som råkar ut för någon av nedanstående skadehändelser och detta medför en psykisk kris; ingår Kristerapi. Skadehändelser som avses

- trafikolycka
- arbetsolycka i samband med användning av fordonet

- rån, hot eller överfall i samband med färd med fordonet

Rån, hot och överfall ska polisanmälas.

3.10.3.2 Juridisk rådgivning

Till försäkrad som i samband med färd med fordonet utsatts för rån eller annat våldsbrott eller hot om det erbjuds juridisk rådgivning.

3.10.4 Ersättning lämnas för

- Behandlingskostnad till följd av ersättningsbar skada enligt ovan. Med behandlingskostnad menas kostnad för samtalsterapi (psykologkonsultation). Ersättning lämnas med maximalt 10 behandlingstillfällen. Tiden under vilken behandling ges är begränsad till 12 månader efter inträffad skada. Innan behandling påbörjas skall samråd ske med Moderna.
- Skäliga resekostnader i Sverige beräknade enligt bestämmelser i Lagen om allmän försäkring.
- Juridisk rådgivning per telefon efter inträffat rån eller överfall. Ersättning lämnas för 1 timmes rådgivning av Moderna anvisad jurist och är avsedd att klargöra de praktiska frågor som kan finnas avseende polisanmälan, rätt till skadestånd och rättegångsförfarande.

3.10.5 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller inom det så kallade Gröna Kort-området. Behandlingen skall dock alltid ske i Sverige.

3.10.6 Undantag

Försäkringen gäller inte för behandlingskostnad som

- uppstått i samband med att den försäkrade utfört eller medverkat till uppsätlig gärning som enligt svensk lag är straffbelagd.
- uppstått då den försäkrade utan skälig anledning utsatt sig för risken att skadas.

3.10.7 Självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk.

3.10.8 Annan försäkring

Får den försäkrade ersättning från annan försäkring för de kostnader som avses i punkt 3.10.3 minskas ersättningen i denna försäkring med motsvarande belopp.

3.11 Djurkollisionsförsäkring

3.11.1 Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för skada på försäkrat fordon i samband med att djur, plötsligt och oförutsett kommit ut på vägbanan. Ersättning lämnas även om vagnskadeförsäkring inte tecknats. Dock gäller reglerna för ersättningsbar vagnskadeförsäkring eller vagnskadegaranti.

3.11.2 Vid skada

Vid kollision med större djur såsom älg, rådjur, hjort m.fl. samt med tamboskap skall anmälan göras till markägaren och polisen, anmälan härom skall bifogas skadeanmälan till Moderna.

3.11.3 Försäkringsbelopp

Ersättning betalas med högst 10 % av prisbasbeloppet.

3.12 Resgodsförsäkring för förare

3.12.1 Resgoods

Med resgoods avses personliga tillhörigheter som föraren normalt har med sig i fordonet.

3.12.2 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller inom det så kallade Gröna Kort-området och transport mellan dessa länder.

3.12.3 Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för förarens personliga lösöre, som under färd med fordonet skadas genom trafikolycka, brand eller stöld. Stöldskada skall polisanmälas.

Försäkringen gäller inte om ersättning för skadan, helt eller delvis, kan utgå från annan försäkring eller garanti.

3.12.4 Försäkringsbelopp

Försäkringsbeloppet är högst 1 prisbasbelopp vid varje skada. Inom ramen för ersättningsbeloppet ersätts stöldbegärlig egendom med högst 10 000 kr och kontanter och värdehandlingar med högst 2 000 kr.

3.12.5 Försäkringen gäller inte

För kontanter och värdehandlingar som kvarlämnats i fordonet.

Säkerhetsföreskrifter

- när fordonet lämnas skall egendomen som förvaras i fordonet vara inlåst i detta.
- stöldbegärlig egendom, kontanter och värdehandlingar får inte förvaras synligt.

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs

Ersättning kan minskas eller utebli enligt reglerna i Allmänna Bestämmelser AB-DF:Motor 1, 38:2 Påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift.

3.12.6 Självrisk

Självrisk är 5 % av prisbasbeloppet vid varje skadetillfälle om inte annat anges i försäkringsbrevet. Vid samtidig skada på fordon och förarens tillhörigheter tillämpas endast en självrisk, den högsta. Detta gäller även för det fall förarens egendom ersätts genom hemförsäkring i Moderna.

3.13 Resgodsförsäkring för passagerare

3.13.1 Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för passagerares personliga lösöre, som under färd med fordonet skadats genom trafikolycka, brand eller stöld. Stöldskada skall polisanmälas.

3.13.2 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller inom det så kallade Gröna Kort-området och transport mellan dessa länder.

3.13.3 Försäkringen gäller inte

- för föremål som glömts kvar.
- om det finns annan försäkring eller garanti som kan ersätta skadan.

3.13.4 Försäkringsbelopp

Försäkringsbeloppet är högst 25 % av prisbasbeloppet per passagerare och skada.

3.13.5 Självrisk

Självrisk är 20 % av prisbasbeloppet vid varje skadetillfälle.

3.15 Vagnskadeförsäkring

3.15.1 Försäkringen gäller vid skada

Genom trafikolycka eller annan yttre olyckshändelse. Försäkringen gäller även för skada som uppstått under transport på annat transportmedel.

Försäkringen omfattar även försäkringstagarens bidrag i Gemensamt haveri. Försäkringsgivaren förbinder sig att till förmån för försäkringstagaren utställa garanti för sådant bidrag i gemensamt haveri som kan krävas av sjötransporter för att denna ska utlämnas fordon som tillhör försäkringstagaren.

3.15.2 Försäkringen gäller inte för skada

- på fordonsdel med konstruktions-, fabrikations- eller materialfel, om skadan orsakats av felet.
- som består i slitage eller kan hänföras till bristfälligt underhåll.
- som orsakats genom rost, frätning, köld, väta eller fukt. Skada som uppstått som en direkt och omedelbar följd av händelse som anges i 3.14.1 betalas dock.
- som inträffar när fordonet körs på fruset vatten, om det inte körs på vinterväg som Vägverket ansvarar för.
- som är ersättningsbar genom 3.4.1 brandförsäkring eller 3.6.1 stöldförsäkring

3.15.2.1 Säkerhetsföreskrifter

- Bestämmelser som meddelats i lag eller författning eller av myndighet i syfte att förhindra eller begränsa skada skall följas.
- Du ska se till att fordonet inte körs när körförbud meddelats av polis eller annan behörig besiktningsman.
- Fordonet ska ha lagstadgad utrustning.
- Fordonets maximilast får inte överskridas.
- Gällande bestämmelser för kör- och vilotider skall följas.

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs

Om du bryter mot säkerhetsföreskrifterna kan vi göra avdrag på ersättningen. Se AB motor:1 38:2 Påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift.

3.15.3 Självrisiker

Självrisiken framgår av ditt försäkringsbrev.

3.15.3.1 Höjledsskada

En extra självrisk om 50% av prisbasbelopp tillkommer vid vagnskada som uppstått genom att fordon eller tillkopplat släpfordon varit för hög med hänsyn till förhållandena där det framfördes eller drogs, (t ex. pga. bro, hängande anordningar, tak, etc.)

3.15.3.2 Kör- och Vilotidsregler

Vid skada som uppstått genom att föraren brutit mot gällande arbetstidsregler, vilotidsregler eller kör- och vilotidsregler tillkommer en extra självrisk utöver vald vagnskadesjälvrisk. Denna är 50% av prisbasbeloppet vid varje skada.

3.16 Ersättnings- och värderingsregler

Försäkringen ersätter din ekonomiska förlust enligt nedanstående regler.

Förlust eller annan olägenhet av att egendomen inte har kunnat användas ersätts inte.

Affektionsvärde eller annat värde av personlig natur ersätts inte heller. Vi har rätt att avgöra om en skada ska ersättas kontant eller repareras samt reparationsmetod eller ersättas med närmast motsvarande egendom. Vi har också rätt att avgöra var egendomen ska inköpas eller repareras. Vi övertar äganderätten till all förlorad egendom som vi ersatt. Du ska själv som ägare till fordonet efter vårt medgivande beordra reparation och godkänna eller reklamera utfört arbete. Begagnade originaldelar ska om så är möjligt användas. Skadade plastdetaljer ska repareras om så är möjligt. Vid förlust av försäkrat föremål ska du kunna styrka såväl att du äger det förlorade föremålet som vad det är värt och hur gammalt det är. Kravet på sådant styrkande är större ju högre värde föremålet har. Skadade föremål ska under skaderegleringstiden hållas tillgängliga för eventuell besiktning. Ersättning för skada grundas på egendomens värde vid köp i allmänna handeln (marknadsvärde) omedelbart före skadan. Om fordonet i förhållande till dess marknadsvärde inte är lönsamt att reparera eller om det inte kommit tillrätta efter stöld värderar vi fordonet inklusive utrustning enligt punkt 3.1 Från denna regel görs avsteg och enligt nästa stycke.

3.16.3 Vi ersätter inte

- kostnad för förbättring eller förändring av fordonet, som gjorts i samband med att skada reparerats

- merkostnad som beror på att bolagets anvisningar om inköpsställe inte inhämtats eller följts.
- eventuell värdeminskning efter reparation på grund av skada
- merkostnad genom reparationsarbete på övertid eller genom att reservdelar fraktats på annat sätt än med sedvanligt transportmedel, om inte bolaget särskilt godkänt merkostnaden.
- ersättning för normalt slitage eller värdeminskning på grund av att fordonet brukats i samband med stöld eller tillgrepp
- mervärdesskatt när försäkringstagaren är redovisningsskyldig för sådan skatt.
- merkostnad på grund av att skadad egendom ersätts med ny egendom.
- kostnader för lackering, foliering eller stripes som inte motsvarar den som fordonet hade i det seriemässiga utförandet.

Kostnad för det egna företagets varumärkes - eller mönsterskyddade firmasymbol och för reklamtext för det egna företaget betalas dock, men högst med 2 prisbasbelopp.

Kostnad för annans varumärkes eller mönsterskyddade firmasymbol ersätts om det finns skriftligt avtal om att denna skall finnas på fordonet, men högst med 2 prisbasbelopp. Kostnader för motivlack, randning, dimning/flera färger, foliering eller stripes betalas dock, men högst med 1/2 prisbasbelopp.

3.17 Äganderätten till ersatt egendom

Moderna övertar äganderätten till fordonet eller delar som ersatts, om inte annat överenskommits.

4. Tilläggsförsäkringar

Tilllägg du kan teckna till din grundförsäkring. Försäkringen kan endast tecknas som tilllägg till minst halvförsäkrat fordon i Moderna.

- Avbrottsförsäkring
- Glasrutförsäkring
- Trafikolycksfall föraren

Rörelseförsäkring Buss, som beskrivs nedan, är enbart avsett för yrkesmässig busstrafik

Rörelseförsäkring Buss innehåller

- Egendom
- Rån
- Rättsskyddsförsäkring för verksamheten
- Ansvarförsäkring
- Oljeskadeförsäkring
- Buss Plus

4.1 Avbrottsförsäkring

Avbrottsförsäkring ingår om detta anges på försäkringsbrevet.

4.1.1 Vad försäkringen gäller för

Ersättning lämnas om fordonet inte kunnat användas på grund av

- ersättningsbar brand- eller stöldskada
- ersättningsbar vagnskada om vagnskadeförsäkring finns
- plötslig oförutsedd skada i antingen fordonets motor eller kraftöverföring genom bräckage, skärning eller sprickbildning förutsatt att fordonet vid skadetillfället inte körts mer än 100 000 mil.

4.1.2 Undantag

Ersättning lämnas inte

- om försäkringstagaren får stillestånd ersättning från trafikförsäkringen, annan skadestånd ersättning eller ersättning för inkomstförlust på grund av personskada, annat än då avbrottsersättningen är högre. I sådant fall betalas mellanskillnaden.
- när ditt fordon före skadetillfället var avställt eller var belagt med körförbud.

4.1.3 Ersättningsbelopp

Ersättning lämnas enligt nedanstående tabell.

Ersättningstid i dagar	Antal passagerare	Historiskt nyvärde < 1 000 000 kr	Historiskt nyvärde 1 000 000 - 1 999 000 kr	Historiskt nyvärde 2 000 000 - 3 000 000 kr	Historiskt nyvärde > 3 000 000 kr
1-10	-12	2,30%	2,30%		
	13-34	3,00%	3,40%	4,80%	3,70%
	>35	4,30%	4,60%	5,40%	6,10%
11-20	-12	2,10%	2,10%		
	13-34	2,80%	3,20%	3,60%	3,40%
	>35	4,10%	4,40%	5,20%	5,90%
21-60	-12	2,00%	2,00%		
	13-34	2,50%	3,00%	3,30%	3,20%
	>35	4,10%	4,20%	5,00%	5,50%
61-90	-12	1,80%	1,80%		
	13-34	2,30%	2,80%	2,90%	2,80%
	>35	3,80%	4,00%	4,50%	5,10%

Procenttalet avser del av prisbasbeloppet, skadeåret. Varje dagsersättning avrundas uppåt till närmaste 10-tal kronor.

4.1.4 Karens

Med karens menas att ersättning inte lämnas under viss tid (karenstid). Denna räknas från och med första arbetsdagen efter skadedagen, eller från och med första reparationsdagen om fordonet kunnat användas trots skadan.

Karenstiden är 2 arbetsdagar.

Om fordonet, vid stöld av hela fordonet, var utrustat med elektronisk startspärr eller spårsändare och dessa var i funktion vid stöldtillfället gäller försäkringen utan karens.

4.1.5 Ersättningstid

Ersättning lämnas under skälig reparationsstid högst 90 arbetsdagar karenstiden oräknad.

Som arbetsdag räknas helgfri måndag-fredag då fordonet inte kunnat användas. Ersättning lämnas också för lördag, söndag och helgdag om försäkringstagaren kan styrka att han skulle ha utfört arbete med fordonet sådan dag.

Ersättning lämnas inte för dag som förlorats på grund av dröjsmål eller annan underlåtenhet från försäkringstagarens sida. Sker ej reparation av skadat fordon lämnas

ersättning för beräknad reparationstid, dock högst den tid som kan anses rimlig för anskaffande av likvärdigt fordon (högst 60 dagar).

Vid stöld av fordonet gäller

- att ersättning lämnas för den tid fordonet är borta (högst 60 arbetsdagar).
- att ersättning dessutom lämnas för den tid som anses rimlig för att skaffa annat likvärdigt fordon, eller för att reparera återfunnet fordonet. Allt ska rymmas inom ersättningstiden 60 arbetsdagar.

4.2 Glasruteförsäkring

Försäkringen gäller för skada på vindruta, sidoruta eller bakruta som består i att rutan genombrutits, spräckts eller krossats.

Försäkringen gäller inte för skada

- som hänt vid kollision, vältning eller när fordonet körts av vägen
- genom skadegörelse
- genom stöld
- som hänt under tävling med fordonet eller under träning för tävling.

4.2.1 Självrisiker

Självrisiken framgår av ditt försäkringsbrev. Om rutan repareras är självrisiken 200 kr.

4.3 Trafikolycksfallsförsäkring

Försäkringen kan endast tecknas som tillägg till minst halvförsäkrad buss i Moderna.

4.3.1 Vad försäkringen gäller för

Trafikolycksfallsförsäkring gäller för personskada på bussens förare, som uppkommer till följd av trafik med den försäkrade bussen och som medför medicinsk invaliditet.

4.3.1.1 Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller inte för försämrat hälsotillstånd beroende på ett kroppsfel som antingen redan fanns vid olycksfallet eller som tillstött senare utan samband med trafikolycksfallet.

4.3.2 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller inom det så kallade Gröna Kort-området och transport mellan dessa länder.

4.3.3 Vad försäkringen gäller för

Avtalet ingås av arbetsgivaren och försäkringen gäller för försäkringstagaren och anställda förare inom företaget (de försäkrade) om inte annat anges i försäkringsbrevet. Försäkringen gäller för person som är försäkrad i allmän försäkringskassa i Norden.

4.3.4 Försäkringsbelopp

Trafikolycksfall gäller medicinsk invaliditet (100 %), 600 000 kr per person samt dödsfall 20 000 kr.

4.3.5 Ersättning

Ersättning lämnas vid skada till följd av trafikolycksfall. Med trafikolycksfall menas kroppsskada som drabbar försäkrad ofrivilligt genom skada i följd av trafik med det försäkrade fordonet.

Ersättning lämnas

- vid medicinsk invaliditet. Högsta ersättningsbeloppet är 600 000 kr
- med 3 600 kr (engångsersättning) vid inskrivning på sjukhus i minst 72 timmar
- med 2 000 kr (engångsersättning) vid sjukskrivning i minst 7 arbetsdagar
- med 20 000 kr till dödsboet om den försäkrade avlider till följd av trafikolycksfall inom 12 månader från skadedagen.

4.3.5.1 Medicinsk invaliditet

Med medicinsk invaliditet avses en bestående fysisk funktionsnedsättning utan hänsyn till den skadades yrke, fritidsintressen eller andra speciella förhållanden. Graden av

invaliditet bestäms med ledning av för försäkringsbranschen fastställd tabell (Gradering av medicinsk invaliditet - 1996). Ersättning lämnas upp till 600 000 kr. För att försäkringsersättning ska kunna utbetalas krävs att den medicinska invaliditeten inträtt och att funktionsnedsättningen objektivt fastställts. Moderna har rätt att med egen sakkunnig läkare pröva och fastställa funktionsnedsättningen. Ersättningens storlek bestäms i förhållande till graden av förväntad bestående medicinsk invaliditet. Rätt till ersättning föreligger om minst ett år förflutit sedan olycksfallet inträffade och en bestående invaliditetsgrad på minst 5 % inträtt inom 3 år från den tidpunkt då olycksfallet inträffade.

4.3.6 Omprövning av beslut

Om invaliditetsgraden som låg till grund för den utbetalda ersättningen förvärras kan den försäkrade begära omprövning av beslutet under förutsättning att en väsentlig bestående försämring skett pga. av samma skada. Omprövning kan inte ske senare än tre år efter den dag invaliditetsgraden fastställdes första gången.

4.3.6.1 Inskränkning i försäkringens giltighet

4.3.6.2 Krigstillstånd

Vid krigstillstånd och andra politiska oroligheter lämnas inte ersättning för trafikolycksfall som har samband med krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution, politiska oroligheter eller uppror.

4.3.6.3 Brottslig handling

Försäkringen gäller inte för händelse som uppstått i samband med att förare eller reservförare utfört eller medverkat till uppsåtlig gärning som enligt svensk lag är straffbelagd.

4.3.6.4 Alkohol och narkotika, mm

Försäkringen gäller inte om föraren eller reservföraren varit påverkad av alkohol, andra berusningsmedel, sömnmedel, narkotiska preparat och inte heller om skadan har samband med användning av läkemedel på ett felaktigt sätt.

4.3.6.5 Ej behörig förare

Försäkringen gäller inte om föraren eller reservföraren saknar behörighet att framföra fordonet.

4.3.7 Åtgärder för utbetalning av ersättning

För att försäkringsersättning skall utbetalas skall den försäkrade under utredning för fastställande av graden av invaliditet stå under fortlöpande läkartillsyn och iaktta läkares föreskrifter samt följa av Moderna lämnade anvisningar som

Vid skada måste

- anmälan om skadan omgående göras till Moderna
- läkare, inom offentlig vård eller som har vårdavtal med sjukvårdshuvudman, anlitas utan dröjsmål
- läkares föreskrifter följas
- den behandlande läkaren få medgivande att lämna alla upplysningar till Moderna som är av betydelse för bedömning av ersättningsfrågan
- om Moderna begär det, skall den försäkrade/vårdnadshavaren ge en av Moderna utsedd läkare, tillfälle till undersökning
- om Moderna begär det, ska övriga handlingar lämnas, som erfordras för bedömning av ersättningsfrågan.

Läkararvode och andra kostnader (gäller dock inte ersättning för inkomstbortfall) för av Moderna särskilt påfordrad läkarundersökning ersätts av Moderna.

4.3.8 Försäkringen upphör

Trafikolycksfallsförsäkringen upphör

- om ordinarie bilförsäkring ändras till att enbart omfatta trafikförsäkring eller avställningsförsäkring
- om bilförsäkringen annulleras

4.3.9 Självrisk

Trafikolycksfall gäller utan självrisk.

4.5 Rörelseförsäkring Buss

4.5.1 Egendomsförsäkring för verksamheten

Vad som ingår i egendomsskyddet

Försäkringen gäller den egendom som du som försäkringstagaren äger, hyr eller lånar.

4.5.1.1 Vilken egendom som är försäkrad

Försäkringen gäller för plötslig och oförutsedd skada på eller förlust av försäkrad egendom som består av

- verktyg och mindre redskap
- förbrukningsartiklar såsom bränsle och smörjmedel
- reservdelar till försäkrade fordon
- utrustning för kontor och lagerlokal
- kontorsinventarier och ledningar som inte är att anse som byggnad
- ritningar, arkivalier och datainformation

4.5.1.2 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller inom Norden, i försäkringstagarens kontor, garage, eller lager.

4.5.1.3 Försäkrade skadehändelser

- brand
- inbrott
- skadegörelse och stöld
- vatten

Skadehändelser ovan enligt definition i K 700:8 Allmänna villkor för företagsförsäkring.

4.5.1.3.1 Försäkringen gäller inte för

Skada som har samband med annan verksamhet än bussåkeri.

4.5.1.4 Undantag

Försäkringen gäller inte för skada som består i

- förslitning, utmattning, förbrukning, svinn, diffusion, fortgående sprickbildning eller gradvis förändring eller annan långtidspåverkan
- erosion, kavitation, korrosion
- förlust av egendom som glömts, förlagts eller tappats bort
- olovligt brukande, förskingring, olovligt förfogande eller bedrägeri
- att information på datamedia, blir obrukbar eller förlorats till följd av tillverkningsfel eller brist hos datamedia, felhantering, felprogrammering eller liknande
- försäkringen gäller inte om ersättning till någon del kan utgå från annan objektsförsäkring eller garanti.

4.5.1.5 Försäkringsbelopp

Försäkringsbeloppet är högst 3 prisbasbelopp per företag vid varje skadetillfälle.

4.5.1.6 Allmänna säkerhetsföreskrifter

Egendomen skall tas om hand på ett efter omständigheterna tillfredställande sätt så att den inte stjäls, går förlorad eller skadas. Egendom ska förvaras på försäkringsställe i godkänd låst lokal, i försäkringstagarens eller i dennes arbetstagares bostad eller på annat minst lika säkert sätt.

Om säkerhetsföreskrifterna åsidosätts kan ersättningen sättas ned. Vidare gäller som säkerhetsföreskrift att bestämmelser i lag, annan författning eller föreskrift meddelad av myndighet som är till för att förhindra eller begränsa skada skall följas, samt att anvisningar från tillverkare, leverantör eller installatör skall följas.

4.5.1.7 För stöldförsäkringen gäller följande säkerhetsföreskrifter

4.5.1.7.1 Försäkringstagarens ordinarie kontor och garage/depå

- dörr, port och lucka i omslutningsyta ska vara låst med en godkänd låsenhet.
- skjutdörr ska vara låst med en godkänd låsenhet med hakande funktion.

- parskjutdörr ska vara låst med en godkänd låsenhet med hakande funktion i framkanten, och en godkänd låsenhet, utan krav på godkänt slutbleck, med hakande funktion i varje bakkant.
- dörr till container ska vara låst med en godkänd låsbom i hänglåsklass 4.
- nödutgång ska vara låst med en godkänd låsenhet inkl. elektrisk upplåsningsskontroll kopplad till en för verksamheten väsentlig funktion.
- öppningsbart fönster i omslutningsyta ska vara stängt och invändigt reglat.
- annan öppning i omslutningsyta som är större än 150 x 300 mm ska vara försedd med godkänt galler i klass 3, enligt Svenska Stöldskyddsföreningens "Norm för galler".

4.5.1.7.2

Dörr, port och lucka anses inte låst om nyckel kvarlämnats i låset. Nyckel till försäkringslokal ska, om den förvaras på försäkringsställe, förvaras i låst skåp eller låda. Skåp eller låda anses inte låst om nyckel kvarlämnats i eller i anslutning till låset. Nyckel till försäkringslokal får inte vara märkt så att den kan identifieras. Lås till försäkringslokal ska omedelbart bytas eller ändras om det finns anledning att misstänka att någon obehörig kommit över nyckel eller låskombination.

4.5.1.7.3 Om säkerhetsföreskrifterna inte följs

Ersättning kan minskas eller utebli enligt. Allmänna Bestämmelser AB-DF:Motor 1, 38:2 Påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift.

4.5.1.8 Självrisk

Självrisk är 20 % av prisbasbeloppet om inte annat anges i försäkringsbrevet.

4.5.2 Rånförsäkring

4.5.2.1 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller inom det så kallade Gröna Kort-området och transport mellan dessa länder.

4.5.2.2 Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för skada genom rån eller överfall. Med rån avses tillgrepp genom våld på person eller användande av hot som innebär trängande fara. Med överfall avses här att våld utövats på person.

Försäkringen gäller också för skada genom lindrigare våld på person, förutsatt att våldet och tillgreppet omedelbart uppfattats av den som utsatts för våldet, att denne gjort vad som rimligen kan begäras för att hindra eller minska skadan och att händelsen kan styrkas genom tillförlitlig utredning.

4.5.2.3 Ersättningsregler

- Förlust av pengar och värdehandlingar som tillhör åkeriet
- Mobiltelefon
- Förarens kläder och glasögon, som skadas vid rån eller överfall

Undantag

Försäkringen gäller inte:

- När den som utsatts för rånet eller överfallet medverkat till eller främjat skadan.
- För pengar och värdehandlingar, om den som utsatts för rånet var under 18 år. Vid rån inom försäkringstagarens lokaler gäller dock inte denna åldersgräns.
- Vid utpressning eller kidnappning.

4.5.2.4 Försäkringsbelopp

Försäkringsbeloppet är högst 1 prisbasbelopp vid varje skada.

4.5.2.5 Självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk.

4.5.3 Rättskydd för verksamheten

4.5.3.1 Tvister

4.5.3.1.1 *Vem försäkringen gäller för och försäkrad verksamhet*

Försäkringen avser i försäkringsbrevet angiven verksamhet och gäller för försäkringstagaren (den försäkrade) i tvist som har direkt samband med den försäkrade verksamheten.

Fastighetsrättsskydd

Försäkringen gäller för försäkringstagaren såsom ägare, brukare eller innehavare av fastighet, där verksamheten bedrivs och som till övervägande del används för denna.

4.5.3.1.2 *När försäkringen gäller*

Rättsskydd lämnas om försäkringen är i kraft när tvisten uppkommer (tvistedagen) och om den då gällt under en sammanhängande tid av minst 2 år. Om försäkringen inte funnits i Moderna under en sammanhängande tid av 2 år, men motsvarande försäkring funnits i annat bolag, får den tid försäkringen funnits i annat bolag tillgodoräknas.

Om försäkringen gäller, men varit i kraft kortare tid än 2 år vid tvistens uppkomst, lämnas rättsskydd om de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket inträffat sedan försäkringen trädde i kraft.

Om försäkringen har upphört att gälla när tvisten uppkommer på grund av att den försäkrade verksamheten upphört och försäkring i annat bolag inte finns, lämnas rättsskydd genom denna försäkring om de händelser och omständigheter som ligger till grund för anspråket har inträffat under den tid försäkringen varit i kraft och det därefter inte har gått mer än 10 år sedan dessa händelser eller omständigheter inträffade.

Anmärkning

Med tvist menas att rättsligen grundat krav har framställts och helt eller delvis avisats av någon annan.

4.5.3.1.3 *Var försäkringen gäller*

Försäkringen gäller för tvist eller mål dels med motpart som har hemvist inom Norden, dels som avser fastighet belägen inom Norden.

4.5.3.1.4 *Vad försäkringen gäller för*

Moderna betalar i följande fall (punkt 4.5.3.1.4.1 – 4.5.3.1.4.3) nödvändiga och skäliga ombuds- och rättegångskostnader som den försäkrade inte kan få betalda av motparten samt skäliga utredningskostnader beställda av ombudet.

4.5.3.1.4.1 *I tvist utan rättegång*

Den försäkrades egna ombudskostnader i tvist som kan prövas som tvistemål (t-mål) av tingsrätt, fastighetsdomstol, statens VA-nämnd, miljödomstol i Sverige eller motsvarande domstolar i övriga nordiska länder. Såvitt gäller miljödomstol avses endast tvist om skadestånd enligt 32 kap miljöbalken.

Försäkringen gäller således inte för tvist som endast kan handläggas av administrativa myndigheter, förvaltningsdomstolar eller andra specialdomstolar än vad som anges ovan.

Är tvisten sådan att den först handläggs av annan instans (till exempel kronofogdemyndighet, hyresnämnd, konkurrensverket eller lantmäterimyndighet) betalas endast kostnader som uppkommit efter sådan prövning eller handläggning.

4.5.3.1.4.2 *I tvist med rättegång*

Rättegångskostnader i tvist – både den försäkrades egna och sådana som han efter domstolsprövning förpliktas att utge – som uppstått vid angivna domstolar eller överdomstolar till dessa. I sådana mål gäller försäkringen även för resning, dock endast om resning beviljats, samt även hyresmål som prövas av Svea Hovrätt. Med rättegångskostnad avses även kostnad för medlare, förordnad enligt 42 kap rättegångsbalken.

Rättegångskostnader som den försäkrade vid förlikning under rättegång åtagit sig att betala till motpart under förutsättning att det är uppenbart att domstolen skulle ha ålagt den försäkrade att betala rättegångskostnader med högre belopp om tvisten hade prövats.

4.5.3.1.4.3 I tvist med skiljeförfarande

Försäkringen gäller för kostnader för skiljeförfarande, om tvisten utan sådant förfarande kunde ha prövats av i "I tvist utan rättegång" första stycket nämnda domstolar.

Ersättning lämnas för kostnader för skiljeförfarande – både den försäkrades egna och sådana som han förpliktigas utge – med undantag för ersättning till skiljemännen.

4.5.3.1.5 Undantag

Utöver allmänna undantag enligt Allmänna Bestämmelser, AB-DF:Motor 1, punkt 39 gäller följande.

Arbetstvist

Försäkringen gäller inte för tvist, mål eller ärende som rör förhållandet mellan arbetsgivare och nuvarande eller förutvarande arbetstagare (till exempel tvister gällande provisioner, arbetstvister eller liknande).

Småmål

Försäkringen gäller inte för tvist där värdet av vad som yrkas är lägre än 0,5 prisbasbelopp och därmed skall handläggas enligt reglerna 1 kap 3 d § rättegångsbalken (så kallade småmål). Dessa undantag tillämpas inte vid tvist på grund av försäkringsavtalet.

Överlåtet anspråk

Försäkringen gäller inte för tvist som avser fordran eller annat anspråk, som överlåtits på den försäkrade eller som gäller borgensåtagande eller liknande åtagande.

Fordon

Försäkringen gäller inte för tvist som gäller den försäkrade såsom ägare, brukare eller förare av motordrivet fordon, husvagn eller annat släpfordon, luftfartyg, skepp, ång-, motor-, eller segelbåt.

Fastighet

Försäkringen gäller inte för tvist som gäller den försäkrade såsom ägare av annan fastighet eller innehavare av annan tomträtt än vad som anges i försäkringsbrevet, och inte heller då tvist har samband med köp eller försäljning av fastighet eller tomträtt.

Fastighets- eller miljödomstol

Försäkringen gäller inte för tvist som kan falla under prövning av fastighets- eller miljödomstol och där den försäkrade är att anse som sökande part.

Miljöfarlig verksamhet

Försäkringen gäller inte för tvist som rör sådan av försäkringstagaren bedriven eller planerad verksamhet eller del av denna som enligt föreskrifter i miljöbalken kallas miljöfarlig verksamhet, oavsett om dessa föreskrifter åberopas eller inte.

Försäkring

Försäkringen gäller inte för tvist som avser skadestånd mot den försäkrade om trafik- eller ansvarsförsäkring täcker eller skulle kunna täcka sådant skadeståndsansvar. Detta gäller oavsett om sådan försäkring är gällande eller inte.

Konkurs

Försäkringen gäller inte för tvist där den försäkrade är konkursgäldenär eller part i ackordsförhandling utan konkurs eller part i förfarande som gäller företagsrekonstruktion.

Obefogat intresse

Försäkringen gäller inte för tvist där den försäkrade inte har befogat intresse av att få sin sak prövad.

Brott

Försäkringen gäller inte för tvist som gäller skadestånd eller annat anspråk riktat mot försäkrad på grund av gärning som föranlett misstanke om eller åtal för brott som kräver uppsåt för straffbarhet.

Patent med mera

Försäkringen gäller inte för tvist som avser patent- eller annan immaterialrätt.

Marknadsföringslagen

Försäkringen gäller inte för tvist, mål eller ärende enligt marknadsföringslagen.

Medförsäkrade bolag

Försäkringen gäller inte för tvist som uppkommit mellan företag och koncern inom samma koncern eller mellan delägare som omfattas av detta försäkringsavtal.

4.5.4 Skattemål

4.5.4.1 Vem försäkringen gäller för och försäkrad verksamhet

Försäkringen avser i försäkringsbrevet angiven verksamhet och gäller för försäkringstagaren (den försäkrade) i tvist som har direkt samband med den försäkrade verksamheten.

4.5.4.2 När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för tvist i skattemål under förutsättning att försäkringen varit i kraft under det beskattningsår då den händelse som orsakade tvisten inträffade och alltjämt är i kraft när målet anhängiggörs. (Rättsskyddsförsäkringen för skattemål i annat bolag under del av denna tid får tillgodoräknas försäkrad).

4.5.4.3 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skattemål i Sverige.

4.5.4.4 Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för nödvändiga och skäliga ombudskostnader i länsrätt, kammarrätt och regeringsrätt vid tvist i skattemål angående taxering av den försäkrade verksamheten.

4.5.4.5 Undantag

Utöver allmänna undantag enligt Allmänna Bestämmelser AB-DF:Motor 1, punkt 39 gäller följande.

Skattebrott

Försäkringen gäller inte skattemål avseende skattebrottslagstiftning.

Skönstaxering

Försäkringen gäller inte skattemål avseende skönstaxering.

Förhandsbesked

Försäkringen gäller inte skattemål avseende förhandsbesked.

Eftertaxering

Försäkringen gäller inte skattemål avseende eftertaxering som beror på att försäkrad fullgjort sin uppgiftsplikt på ett oriktigt sätt.

Fastighetstaxering

Försäkringen gäller inte skattemål avseende fastighetstaxering.

Aktier

Försäkringen gäller inte skattemål som har samband med köp eller försäljning av aktier eller andra andelsbevis.

Småmål

Försäkringen gäller inte skattemål avseende beskattningsfråga där skattebeloppet är lägre än 0,5 prisbasbelopp.

Avgift – skattetillägg

Försäkringen lämnar inte ersättning vid skattemål avseende avgifter eller skattetillägg.

Ombudskostnad och statliga medel

Försäkringen lämnar inte ersättning vid skattemål avseende ombudskostnader i den mån dessa kan betalas av statliga medel.

Mervärdesskatt

Försäkringen lämnar inte ersättning vid skattemål avseende mervärdesskatt.

4.5.5 Gemensamma bestämmelser

4.5.5.1 Försäkringsbelopp - Högsta ersättning

Modernas ersättningsskyldighet är vid varje tvist eller skattemål begränsad till 5 prisbasbelopp. Ersättningen för samtliga tvister som uppkommit under ett försäkringsår är begränsad till 50 prisbasbelopp.

En skada föreligger om två eller flera av de försäkrade står på samma sida i en tvist. Även om den försäkrade har flera tvister skall dessa räknas som en skada om yrkande stöder sig på väsentligen samma grund.

Flera skattemål anses som ett mål om de hänför sig till samma beskattningsår.

Kan den försäkrade i en och samma skada få ersättning från flera försäkringar i ett eller flera bolag begränsas ersättningen så att den tillsammans med ersättningen från övriga försäkringar uppgår till högst 5 prisbasbelopp.

4.5.5.2 Undantag

Utöver allmänna undantag enligt Allmänna Bestämmelser, AB-DF:Motor 1, punkt 39 gäller

följande.

Eget arbete med mera

Försäkringen gäller inte för kostnader som avser

- eget arbete, förlorad inkomst, resor och uppehälle
- utredning om innehållet i utomnordisk rätt
- ombuds resor utom Norden
- verkställighet av dom, beslut eller avtal.

Vissa merkostnader

Försäkringen gäller inte för merkostnader som kan uppstå genom att den försäkrade

- anlitat flera ombud eller byter ombud
- anlitar annat ombud än vad som är lämpligt med hänsyn till orten där verksamheten bedrivs eller ärendets natur
- gjort sig skyldig till försumlig processföring eller på annat sätt förfarit försumligt
- underlåtit att i eller utom rättegång tillvarata möjligheten att utfå ersättning av staten eller av motpart
- krävs på högre ersättning för ombuds- och utredningskostnader än vad som utdömts vid domstolsprövning.

Statlig rättshjälp

Försäkringen gäller inte för kostnad som skulle ha betalats av allmänna medel om den försäkrade ansökt om allmän rättshjälp.

4.5.5.3 Ersättningsregler

Ersättning betalas till den försäkrades ombud för försäkrades egna ersättningsbara kostnader enligt 4.5.4.4 när ärendet slutredovisats, i den mån försäkringsbeloppet inte tagits i anspråk av motpart genom verkställighet av dom eller liknande förfarande. Om försäkrad blir, eller riskerar att bli, ersättningsskyldig för flera, har Moderna rätt att fördela resterande del av försäkringsersättningen.

4.5.5.4 Självrisk

Vid varje skadetillfälle dras från de sammanlagda ersättningsbara kostnaderna enligt 1.5 ett belopp som utgör den försäkrades självrisk. Självrisken är 20 % av prisbasbeloppet samt 20 % av överskjutande kostnad

Endast en självrisk tillämpas om flera skattemål hänför sig till samma beskattningsår.

4.5.5.5 Åtgärder vid tvist

Ombud

För att försäkringen skall gälla måste den försäkrade anlita ombud. Ombud skall anlitas innan talan väcks i domstol. Är tvist sådan att den enligt A7.1 först skall prövas av annan instans, skall ombud anlitas senast när sådan tvist överklagas.

Ombudet skall vara lämpligt med hänsyn till de krav som svensk lag eller det lands lag där processen drivs ställer på ett ombud och antingen vara

- ledamot av Sveriges Advokatsamfund (advokat) eller biträdande jurist anställd hos sådan ledamot
- annan person som för den enskilda tvisten uppfyller kraven på lämplighet.

Ombudet, Moderna och den försäkrade har rätt att begära prövning hos Försäkringsförbundets Nämnd för Rättsskyddsfrågor av ombudets lämplighet. Nämndens beslut är endast rådgivande.

Vid tvist gällande skäligheten av ombudets arvode och övriga kostnader mellan ombud som är ledamot av Sveriges Advokatsamfund (advokat) eller biträdande jurist anställd hos sådan ledamot samt Moderna skall prövning ske hos Ombudskostnadsnämnden. Ombudet och Moderna förbinder sig att godta utfallet av sådan prövning.

Övriga ombud och försäkrad har rätt att begära prövning av skäligheten i arvode och övriga kostnader hos Försäkringsförbundets Nämnd för Rättsskyddsfrågor. Ombudet och försäkrad förbinder sig att godta utfallet av sådan prövning.

4.5.5.6 Skaderegleringsbestämmelser och preskription

Vid skada skall den försäkrade följa de bestämmelser som framgår av Allmänna Bestämmelser AB-DF:Motor 1, punkt 42.

4.5.5.7 Tidpunkt för betalning av ersättning

Ersättning betalas enligt de regler som framgår av Allmänna Bestämmelser AB-DF:Motor 1, punkt 43.

4.5.6 Ansvarsförsäkring för verksamheten

4.5.6.1 Vem försäkringen gäller för och försäkrad verksamhet

Försäkringen avser i försäkringsbrevet angiven verksamhet och gäller för försäkringstagaren (den försäkrade) och dennes arbetstagare för skada orsakad i tjänsten.

Försäkringen gäller för yrkesmässigt bussåkeri.

För att full försäkring skall föreligga måste samtliga försäkringstagaren tillhöriga fordon som används i verksamheten ha ansvarsförsäkring i Moderna. I annat fall är Modernas ansvar begränsat till vad som svarar mot förhållandet mellan ansvarspremien för antalet försäkrade och ansvarspremien för det totala antalet fordon som ingår i verksamheten.

4.5.6.2 När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skadeståndskrav som avser person- och sakskada som inträffar under försäkringstiden och som har samband med åkeriverksamhet med buss. Vid miljöskada gäller försäkringen enbart för skada som inträffar och upptäcks under försäkringstiden.

4.5.6.3 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller i hela världen utom USA och Kanada.

4.5.6.4 Försäkringsbelopp – Högsta ersättning

Försäkringsbeloppet, även om försäkringstagaren har rörelseförsäkring för fler än ett fordon, är vid

- a) tillfälligt lyft och tillfällig transport, 6 basbelopp per skada och 25 basbelopp för samtliga skador som inträffat under samma försäkringsår.
- b) miljöskada 500 000 kr per skada och för samtliga skador som inträffat under samma försäkringsår.
- c) personuppgiftsskada 500 000 kr per skada och 5 000 000 kr för samtliga skador som inträffat under samma försäkringsår.
- d) annan skada, 10 miljoner kr per skada och 20 miljoner kr för samtliga skador som inträffat under samma försäkringsår.

Dessa belopp utgör högsta sammanlagda ersättning som Moderna betalar i varje skada för skadestånd inklusive ränta samt utrednings-, förhandlings-, rättegångs-, skiljemanna-, rönings- och räddningskostnader.

Serieskada

Modernas ersättningskyldighet är begränsad till ett försäkringsbelopp för skador som orsakats av samma fel, defekt eller säkerhetsbrist hos en eller flera produkter, oavsett om skadorna inträffar under ett eller flera försäkringsår.

Flera skador av samma orsak vid samma tillfälle

För flera skador som uppkommit av samma orsak och som inträffat vid samma tillfälle. Det försäkringsbelopp som gällde vid den tidpunkt då första skadan inträffade tillämpas.

4.5.6.5 Vad försäkringen gäller för

Omfattning

Försäkringen omfattar skadeståndsskyldighet enligt

- allmänna skadeståndsrättsliga regler
- allmänna bestämmelser som är utfärdade av Sveriges Åkeriföretag, Bussbranschens Riksförbund eller annan branschorganisation inom den försäkrades verksamhetsområdet, om dessa avtalats (försäkrade avtal).

4.5.6.5.1 Person- och sakskada

Försäkringen omfattar skadeståndsskyldighet för person- och sakskada samt förmögenhetsskada som är en direkt följd av sådan person- eller sakskada.

Om försäkringen gör undantag för viss person- eller sakskada gäller försäkringen inte heller för förmögenhetsskada till följd av den undantagna skadan.

Försäkringen omfattar inte *ren förmögenhetsskada* med vilket förstås ekonomisk skada som uppkommit utan samband med att någon lider person- eller sakskada (Se dock punkterna 4.5.6.5.2 och 4.5.6.5.3 nedan).

4.5.6.5.2 Miljö- och byggherreansvar

Sakskada, personskada och *ren förmögenhetsskada* (vid miljöansvar).

Försäkringen gäller för den försäkrades skadeståndsskyldighet för *miljöskada*, enligt miljöbalken (1988:808) eller andra grannelagsrättsliga regler.

Försäkringen gäller även för den försäkrade i egenskap av *byggherre* på egen eller brukad fastighet och med de begränsningar som följer av 4.5.6.5.2 ovan.

Försäkringen gäller dock endast under förutsättning att

- fel tillfälligt begåtts
- fel plötsligt och oförutsett uppkommit på *byggnad*, anläggning eller anordning.

Vid personskada gäller försäkringen utan de begränsningar som anges i ovanstående stycke, då skadan uppkommit till följd av byggnads-, anläggnings- eller installationsarbete och den försäkrade är skadeståndsansvarig i egenskap av *byggherre* på egen eller brukad fastighet och med de begränsningar som följer av 4.5.6.5.2 ovan.

Försäkringen gäller inte i något fall för *miljöskada* som den försäkrade i egenskap av entreprenör kan åläggas enligt miljöbalken eller andra grannelagsrättsliga regler.

4.5.6.5.3 Ekonomisk och ideell skada vid dataregisteransvar

Försäkringen omfattar även skadeståndsskyldighet för ekonomisk och ideell skada som den försäkrade i egenskap av registeransvarig kan åläggas enligt 48 § personuppgiftslagen (PUL).

4.5.6.6 Försäkringen gäller även för

- Försäkringstagaren i sin egenskap av brukare av fastighet där verksamheten bedrivs samt för byggnads- och anläggningsarbeten som utförs på sådan fastighet.
- Tillfällig transport
- Försäkringen gäller tillfälliga transporter, trots vad som anges i punkt 4.5.6.8.1.4, för skada på gods som uppstått vid sådan kortare, tillfällig transport som inte omfattas av lag om inrikes vägtransport, CMR eller Sveriges Åkeriföretags ansvarsbestämmelser.

- Tillfälligt lyft
- Försäkringen gäller s.k. tillfälliga lyft, trots vad som anges i punkt 4.5.6.8.1.4 för skada på gods som uppstått vid sådant tillfälligt lyft med lastbil som inte omfattas av lag om inrikes vägtransport, CMR eller Sveriges Åkeriföretags ansvarsbestämmelser.
- Lånad truck
- Försäkringen gäller, trots vad som anges i punkt 4.5.6.8.1.4, för skada som uppstått när försäkrad lånat truck eller lastmaskin för att lasta eller lossa eget fordon och då skadat trucken eller lastmaskinen. Försäkringen gäller i sådant fall även för skada på annan egendom som hör till utlånaren, dock inte för skada på det som lastats eller lossats.
- Miljöskada
- Försäkringen gäller för skadeståndsskyldighet för miljöskada men bara vid plötslig och oförutsedd skada till följd av att tillfälligt fel begås eller uppkommer på
 - a) tank eller annan ändamålsenlig behållare som rymmer högst 10 000 liter, som ägs av eller uteslutande används av försäkringstagaren, där denne förvarar olja och drivmedel
 - b) försäkringstagarens fordon, t.ex. dess drivmedels- och transporttankar.
 - c) Försäkringen gäller vid miljöskada enligt ovan också för förmögenhetsskada som inte har samband med person- eller sakskada (ren förmögenhetsskada).
- Personuppgiftsskada
- Försäkringen omfattar skadeståndsskyldighet för ekonomisk och ideell skada som den försäkrade i egenskap av registeransvarig kan bli skyldig att betala enligt 48 § personuppgiftslagen (1998:204) (ren förmögenhetsskada).

4.5.6.7 *Åtagande*

Vid skadeståndskrav som kan omfattas av försäkringen och som beräknas överstiga för skadan tillämplig självrisk åtar sig Moderna gentemot den försäkrade att

- utreda om skadeståndsskyldighet föreligger
- förhandla med den som kräver skadestånd
- föra den försäkrades talan vid rättegång eller skiljeförfarande och i det fallet betala de rättegångs- eller skiljedomskostnader som uppkommer för den försäkrade eller som denne åläggs att betala och som inte kan utfås av motpart eller annan
- betala det skadestånd som överstiger självrisken och som den försäkrade är skyldig att betala enligt gällande skadeståndsrättsliga regler eller försäkrade avtal.

4.5.6.8 *Undantag*

Utöver allmänna undantag enligt Allmänna Bestämmelser AB-DF:Motor 1, punkt 39 gäller följande.

4.5.6.8.1 *Försäkringstagarens egendom*

Försäkringen gäller inte för skada på försäkrads egendom.

4.5.6.8.2 *Skada på levererad produkt eller egendom*

Försäkringen gäller inte för

- skada på produkt eller egendom som den försäkrade levererat eller åtagit sig att leverera
- kostnad eller skada som uppkommer i samband med undersökning, reklamation, borttagande, återtagande, återställande, reparation, utbyte eller indragning av levererad produkt eller egendom
- skada som kan avhjälpas genom åtgärdande av fel, brist eller defekt hos levererad produkt eller egendom. Försäkringen gäller dock för skada på tidigare uppförd, såld eller levererad produkt eller egendom om skadan inträffar till följd av att den försäkrade
- fullgörande av avtal som inte är hänförligt till det tidigare leveransavtalet
- utföra underhålls- eller servicearbeten efter garantitidens utgång.

4.5.6.8.3 *Utfästelse och garanti*

Försäkringen gäller inte för skada i den mån skadeståndskravet endast kan grundas på uttrycklig eller underförstådd utfästelse eller garanti.

4.5.6.8.4 *Kända fel och bristfälliga undersökningar*

Försäkringen gäller inte för skada genom levererad produkt eller egendom när den försäkrade eller dennes arbetsledning

- kände till felet eller bristen innan skadan uppkom och låtit bli att vidta rimliga åtgärder för att förhindra den
- inte låtit utföra sedvanliga undersökningar, provningar eller analyser för att fastställa produktens eller egendomens lämplighet och detta medfört att defekt i produkten eller egendomen inte upptäckts.

4.5.6.8.5 Undantagen verksamhet

- mobilkran-, gräv-, schakt-, rivnings- och sprängningsverksamhet
- montage- och installationsverksamhet
- montering och installation i samband med lyft och transport
- gräventrepenad, byggnads- och anläggningsarbeten
- trädfällning, beskärning, sly-, gräs- och buskröjning som inte utförs med fordonsmonterat aggregat.
- verksamhet där försäljning av varor sker kontinuerligt
- det ansvar den försäkrade har i enlighet med transporträttsliga regler och bestämmelser
- vägtransportledare och signalvakt

4.5.6.8.6 Kontaminationsskada under bulktransport

Försäkringen gäller inte för skada som drabbar mottagaren som den försäkrade vållat genom kontamination (sammanblandning av gods) under bulktransport. Se punkt 4.3, Bulkansvarsförsäkring.

4.5.6.8.7 Byggherreansvar

Försäkringen gäller inte för skada som den försäkrade kan bli ansvarig för i egenskap av byggherre.

Försäkringen gäller inte heller då den försäkrade enligt avtal övertagit byggherrens ansvar enligt miljöbalken, vattenlagen eller andra grannelagsrättsliga regler.

4.5.6.8.8 Trafikansvar

Försäkringen gäller inte för skada som

- omfattas av Trafikskadelagen eller motsvarande utländsk lagstiftning
- inträffar till följd av trafik med motorfordon när det används inom inhägnat område
- inträffar då fordonet används inom tävlingsområde, när den försäkrade eller någon som denne ansvarar för är ägare, brukare eller förare av det motordrivna fordonet.

Dessa undantag tillämpas även om den försäkrade underlåtit att teckna trafikförsäkring.

4.5.6.8.9 Miljöskada

Försäkringen gäller inte för skada genom

- förorening av eller annan inverkan på vattendrag, sjöar eller andra vattenområden, grundvatten, luft samt mark, byggnad, anläggning eller anordning
- ändring av grundvattennivån
- buller, skakning, värme, lukt, ljus
- fukt eller kondens
- annan liknande störning

4.5.6.8.9.1 Undantaget avser inte skada som beror på

- att fel - dock ej fel i planering eller konstruktion eller val av arbetsmetod tillfälligt begås vid användning, service eller underhåll av byggnad, anläggning eller anordning
- att fel plötsligt och oförutsett uppkommer på byggnad, anläggning eller anordning
- skada som orsakats av produkt som den försäkrade levererat allt under förutsättning att lag, författning eller myndighets föreskrift inte medvetet åsidosatts.

4.5.6.8.10 Fartyg och ansvar på sjön

Försäkringen gäller inte för sakskada till följd av kollision orsakad genom fartyg eller båt eller av dessa bogserade föremål.

4.5.6.8.11 Flyg- och flygplatsansvar

Försäkringen gäller inte för skada genom

- luftfartyg eller produkter ingående i luftfartyg.
- markutrustning avsedd att användas i samband med luftfart

Försäkringen gäller inte heller för det ansvar som kan åläggas den försäkrade i egenskap av flygplatsansvarig eller i samband med flygledning.

4.5.6.8.12 Annan transport

Försäkringen gäller inte för skada genom

- kassuner, pontoner, pontonkranar, mudderverk eller bogserade föremål
- järnväg, detta undantag omfattar dock ej spårbunden järnväg för transport av gods inom försäkringsstället.

4.5.6.8.13 Läkemedel, asbest med mera

Försäkringen gäller inte för skada genom läkemedel, asbest, PCB, tobak, formaldehyd eller andra otillåtna ämnen.

4.5.6.8.14 Omhändertagen egendom

Försäkringen gäller inte för skada på

- sådan del av egendomen som skadats på grund av att delen felaktigt eller bristfälligt åtgärdats vid utförandet av den försäkrades åtaganden. Här avses även kostnad och/eller skada som uppkommer på grund av att egendomen måste undersökas, repareras eller bytas ut och att ingrepp på grund av detta måste ske i annan egendom. Denna begränsning gäller dock inte vid skada på egendom som lyfts.
- egendom som den försäkrade eller för hans räkning annan person transporterat, hyrt, leasat, lånat eller annars nyttjat
- egendom som försäkrad eller annan för hans räkning åtagit sig att uppföra, tillverka eller förvara
- egendom som skadas till följd av ingrepp i bärande konstruktion i hus, broar och andra byggnadsverk.

Se dock punkt 4.5.6.6 om tillfällig transport, tillfälligt lyft och lånad truck.

4.5.6.8.15 Förutsebar skada

Försäkringen gäller inte för skada som orsakats av handlande eller underlåtenhet att handla som – med hänsyn till omständigheterna – inneburit en betydande risk för skadans uppkomst. Försäkringen gäller dock om den försäkrade kan visa att varken den försäkrade eller dennes arbetsledning har varit medveten om eller borde ha varit medveten om skaderisken.

4.5.6.8.16 Lag, myndighets föreskrift eller beslut

Försäkringen gäller inte för skada som orsakats genom åsidosättande av lag, myndighets föreskrift eller beslut, domstols dom eller beslut, såvida inte den försäkrade kan visa att den försäkrade eller dennes arbetsledning varken haft eller borde ha haft kännedom om åsidosättandet.

4.5.6.8.17 Arbetsskada/Annan försäkring

Försäkringen gäller inte för arbetsskada. Dock gäller försäkringen för skada inträffad i Sverige, exklusive den ersättning som betalas genom arbetsskade-, social- eller patientförsäkring, annan gällande försäkring eller ersättningsform eller som tjänsteförmån.

4.5.6.8.18 Böter, viten eller straffskadestånd

Försäkringen gäller inte för böter, viten, straffskadestånd ("punitive damages") eller annan liknande kostnad.

4.5.6.8.19 Krav mellan försäkrade

Försäkringen gäller inte för skada som de försäkrade orsakar varandra, om inte annat anges i försäkringsbrevet.

4.5.6.9 Ersättningsregler

Moderna ersätter

- kostnader och skadestånd enligt åtagande i punkt 4.5.6.7
- räddningskostnad enligt Allmänna Bestämmelser AB-DF:Motor 1, punkt 41.3 med avdrag för självrisk enligt punkt 4.5.6.10.

4.5.6.10 Självrisk

Grundsälvrisk

Vid varje skadetillfälle dras från de sammanlagda kostnaderna för skadestånd, Modernas utredning, förhandling, rättegång, skiljeförfarande och räddningsåtgärd ett belopp som utgör den försäkrades självrisk.

Lägsta självrisk för försäkringen anges i försäkringsbrevet (grundsjälvrisk).

Flera skador – Serieskada

Endast en självrisk – den som gäller då den första skadan inträffade – skall tillämpas

- vid flera skador som orsakats av samma defekt hos en eller flera produkter
- för skador som uppkommit av samma orsak och vid samma tillfälle.

Särskild självrisk

För vissa skadehändelser är självrisken förhöjd enligt nedan. Är den valda grundsjälvrisken högre än de särskilda självriskerna gäller den högre grundsjälvrisken.

Heta arbeten

Självrisken är 30 % av skadekostnaden, dock lägst 1 prisbasbelopp och högst 10 prisbasbelopp vid sakskada genom heta arbeten.

Brandfarlig vätska

Självrisken är 1 prisbasbelopp vid sakskada genom brandfarlig vätska samt oljor av alla slag.

Miljö- och byggherreansvar

Självrisken är 1 prisbasbelopp vid varje skada som ersätts vid byggherreansvar och vid ren förmögenhetsskada vid miljöansvar enligt 4.5.6.5.2.

4.5.6.11 Åtgärder vid skada

Vid skada skall den försäkrade vidta de åtgärder som framgår av Allmänna Bestämmelser AB-DF:Motor 1, punkt 41.

4.5.6.12 Skaderegleringsbestämmelser och preskription

Vid skada skall den försäkrade följa de bestämmelser som framgår av Allmänna Bestämmelser AB-DF:Motor 1, punkt 42.

4.5.6.13 Tidpunkt för betalning av ersättning

Ersättning betalas enligt de regler som framgår av Allmänna Bestämmelser AB-DF:Motor 1, punkt 43.

4.5.7 Oljeskadeförsäkring

4.5.7.1 Omfattning

Försäkringen gäller för skada som uppstår genom oberäknad utströmning av brandfarlig vätska (till exempel olja) från fordon eller cistern och som drabbar egendom som tillhör försäkrad. Som egendom räknas även mark, grundvatten, vattentäkt, vattendrag, sjö eller annat vattenområde.

Med cistern i denna bestämmelse menas behållare med volym av högst 10 000 l, belägen utomhus ovan jord utan anslutning till oljepanna eller liknande. Med brandfarlig vätska menas brandfarlig vätska enligt förordning (1988:1145) om brandfarliga och explosiva varor.

4.5.7.2 Undantag

Försäkringen gäller inte

- skada på cistern eller rörsystem
- den utrunna brandfarliga vätskan
- skada till följd av normalt och oberäknligt spill
- skada som orsakats av att föreskrift, utfärdad av myndighet i avsikt att förebygga eller begränsa skada, inte följs
- skada i den mån ersättning kan lämnas genom brand-, vatten- eller cisternförsäkring eller enligt trafikskadelagen.

4.5.7.3 Försäkringsbelopp

Försäkringsbeloppet är högst 6 prisbasbelopp per skada.

4.5.7.4 Självrisk

Självrisk är 10 % av prisbasbeloppet om inte annat anges i försäkringsbrevet.

4.6 Buss plus

4.6.1 Utökad stödförsäkring

Med ändring av villkoren för ersättning av utrustning enl. 3.1.2 är högsta ersättning 3 prisbasbelopp.

4.6.1.1 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller inom det s.k. Gröna Kort området.

4.6.1.2 Självrisk

Självrisk är 10 % av prisbasbeloppet vid varje skada.

4.6.2 Utökad räddnings- försäkring

Med ändring av villkoren för räddningsförsäkring 3.8.7 är försäkringsbeloppet utökad till maximalt 4 prisbasbelopp.

4.6.2.1 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller inom det s.k. Gröna Kort området.

4.6.2.2 Självrisk

Självrisk är 10 % av prisbasbeloppet vid varje skada.

5. Särskilda försäkringsvillkor

5.2 Avställningsförsäkring

5.2.1 Giltighetsområde

Avställningsförsäkringen gäller endast i Sverige.

5.2.2 Omfattning

Försäkringen gäller om detta anges i försäkringsbrevet. Försäkringen gäller endast i Sverige. Försäkringen gäller när fordonet är avställt i vägtrafikregistret och inte brukas. Försäkringen gäller dock för färd till och från Svensk Bilprovnings närmaste bilprovningsanläggning.

Avställningsförsäkring omfattar villkoren för;

- brandförsäkring
- glasrutförsäkring
- stödförsäkring inklusive skadegörelse
- rättsskyddsförsäkring avseende fordonet
- egendomsförsäkring för företag
- vagnskadeförsäkring (begränsad till att omfatta skada genom annan yttre olyckshändelse). Vagnskadeförsäkringen gäller inte för skada som inträffar när fordonet brukas.
- rättsskyddsförsäkring avseende verksamheten
- ansvarsförsäkring
- oljeskadeförsäkring

5.2.3 Självrisk

Självrisk framgår av försäkringsbrevet.

Allmänna bestämmelser

Utöver försäkringsvillkoren gäller också reglerna i Försäkringsavtalslagen för din försäkring.

I övrigt hänvisas till Allmänna Bestämmelser AB-DF:Motor 1, där det också finns ett antal definitioner med anknytning till detta villkor.

Om du är missnöjd med skaderegleringen

Om du inte är nöjd med vårt beslut kan ett telefonsamtal eller ett brev till skaderegleraren vara tillräckligt för att problemet ska klaras upp.

Du har även möjlighet att få klagomål och tvist som rör försäkringen prövad av nedan angivna nämnder.

Försäkringsbolagets Skadeprövningsnämnd
Skriv till Skadeprövningsnämnden om du vill ha ditt ärende prövat.
Moderna
Skadeprövningsnämnden
Box 7830, 103 98 STOCKHOLM
Telefax 08-56 200 688

Du har alltid möjlighet att väcka talan mot oss vid allmän domstol.

Om skada inträffar kontakta oss så snart som möjligt per telefon
Inom Sverige: 0200-213 213
Utanför Sverige: +46 70 10 50 50
Fax: 08-562 00 688
E-post: info@modernaforsakringar.se